

Íslenski lífeyrissjóðurinn

Ársreikningur

2017

Íslenski lífeyrissjóðurinn
Austurstræti 11
101 Reykjavík
kt. 430990-2179

Efnisyfirlit

Áritun óháðs endurskoðanda	2 - 3
Skýrsla stjórnar	4 -7
Yfirlit um breytingu á hreinni eign	8
Efnahagsreikningur	9
Yfirlit um sjóðstreymi	10
Yfirlit um tryggingafræðilega stöðu	11
Skýringar	12-41
Sérgreind yfirlit deilda	42-44

Áritun óháðs endurskoðanda

Til stjórnar og sjóðsfélaga Íslenska lífeyrissjóðsins

Álit

Við höfum endurskoðað meðfylgjandi ársreikning Íslenska lífeyrissjóðsins fyrir árið 2017. Ársreikningurinn hefur að geyma skýrslu stjórnar, yfirlit um breytingar á hreinni eign til greiðslu lífeyris, efnahagsreikning, yfirlit um sjóðstreymi, yfirlit um tryggingafræðilega stöðu, upplýsingar um mikilvægar reikningsskilaðferðir og aðrar skýringar.

Það er álit okkar að ársreikningurinn gefi glögga mynd af afkomu lífeyrissjóðsins á árinu 2017, efnahag hans 31. desember 2017, breytingu á handbæru fé á árinu 2017 og tryggingafræðilegri stöðu 31. desember 2017, í samræmi við lög um ársreikninga og reglur um ársreikninga lífeyrissjóða.

Grundvöllur fyrir álit

Endurskoðað var í samræmi við alþjóðlega endurskoðunarstaðla. Ábyrgð okkar samkvæmt þeim stöðlum er nánar lýst í kaflanum *Ábyrgð endurskoðanda* hér fyrir neðan. Við erum óháð Íslenska lífeyrissjóðnum í samræmi við settar siðareglur fyrir endurskoðendur á Íslandi og höfum við uppfyllt ákvæði þeirra. Við teljum að við höfum aflað nægilegra og viðeigandi endurskoðunargagna til að byggja álit okkar á.

Aðrar upplýsingar

Í samræmi við ákvæði 2. mgr. 104 gr. laga nr. 3/2006 um ársreikninga staðfestum við samkvæmt okkar bestu vitund að í skýrslu stjórnar sem fylgir ársreikningi þessum eru veittar þær upplýsingar sem þar ber að veita í samræmi við lög um ársreikninga og reglur um ársreikninga lífeyrissjóða og koma ekki fram í skýringum.

Ábyrgð stjórnar og framkvæmdastjóra á ársreikningum

Stjórn og framkvæmdarstjóri eru ábyrg fyrir gerð og framsetningu ársreikningsins í samræmi við lög um ársreikninga og reglur um ársreikninga lífeyrissjóða. Stjórn og framkvæmdarstjóri eru einnig ábyrg fyrir því innra eftirliti sem nauðsynlegt er varðandi gerð og framsetningu ársreikningsins, þannig að hann sé án verulegra annmarka, hvort sem er vegna sviksemi eða mistaka.

Við gerð ársreikningsins eru stjórn og framkvæmdarstjóri ábyrg fyrir mati á rekstrarhæfi sjóðsins. Ef vafi leikur á rekstrarhæfi skal gerð grein fyrir því í ársreikningum með viðeigandi skýringum og greint frá því hvers vegna ákveðið var að beita forsendunni um rekstrarhæfi við gerð og framsetningu ársreikningsins, nema stjórn og framkvæmdarstjóri hafi ákveðið að leysa sjóðinn upp eða hætta starfsemi, eða hafa enga aðra raunhæfa möguleika en að gera það.

Ábyrgð endurskoðanda á endurskoðun ársreikningsins

Markmið okkar er að afla nægjanlegrar vissu um að ársreikningurinn sé án verulegra annmarka, hvort sem er af völdum sviksemi eða mistaka og að gefa út áritun sem felur í sér álit okkar. Nægjanleg vissa er þó ekki trygging þess að endurskoðun framkvæmd í samræmi við alþjóðlega endurskoðunarstaðla muni uppgötva allar verulegar skekkjur séu þær til staðar. Skekkjur geta orðið vegna mistaka eða sviksemi og eru álitnar verulegar ef þær gætu haft áhrif á fjárhagslega ákvarðanatöku notenda ársreikningsins, einar og sér eða samanlagðar.

Endurskoðun okkar í samræmi við alþjóðlega endurskoðunarstaðla byggir á faglegri dómgreind og beitum við gagnrýnni hugsun við endurskoðunina. Við framkvæmum einnig eftirfarandi:

- Greinum og metum hættuna á verulegri skekkju í ársreikningum, hvort sem er vegna mistaka eða sviksemi, skipuleggjum og framkvæmum endurskoðunaraðgerðir til að bregðast við þeim hættum og öflum endurskoðunargagna sem eru nægjanleg og viðeigandi til að byggja álit okkar á. Hættan á að uppgötva ekki verulega skekkju vegna sviksemi er meiri en að uppgötva ekki skekkju vegna mistaka, þar sem sviksemi getur falið í sér samsæri, skjalafals, misvisandi framsetningu ársreiknings, að einhverju sé viljandi sleppt eða að farið sé framhjá innri eftirlitsaðgerðum.

Áritun óháðs endurskoðanda

- Öflum skilnings á innra eftirliti, sem snertir endurskoðunina, í þeim tilgangi að skipuleggja viðeigandi endurskoðunaraðgerðir, en ekki í þeim tilgangi að veita álit á virkni innra eftirlits sjóðsins.
- Metum hvort reikningsskilaaðferðir og reikningshaldslegt mat stjórnenda og tengdar skýringar séu viðeigandi.
- Ályktum um notkun stjórnenda á forsendunni um rekstrarhæfi og metum á grundvelli endurskoðunarinnar hvort verulegur vafi leiki á rekstrarhæfi eða hvort aðstæður séu til staðar sem gætu valdið verulegum vafa um rekstrarhæfi. Ef við teljum að verulegur vafi leiki á rekstrarhæfi ber okkur að vekja sérstaka athygli á viðeigandi skýringum ársreikningsins í áritun okkar. Ef súkar skýringar eru ófullnægjandi þarfum við að víkja frá fyrirvaralausri áritun. Niðurstaða okkar byggir á endurskoðunargögnum sem aflað er fram að dagsetningu áritunar okkar. Engu að síður geta atburðir eða aðstæður í framtíðinni valdið óvissu um rekstrarhæfi sjóðsins.
- Metum í heild sinni hvort ársreikningurinn gefi glöggja mynd af undirliggjandi viðskiptum og atburðum, metum framsetningu, uppbyggingu, innihald og þar með talið skýringar með tilliti til glöggrar myndar.

Við upplýsum stjórn og endurskoðunarnefnd meðal annars um áætlað umfang og tímasetningu endurskoðunarinnar og veruleg atriði sem komu upp í endurskoðun okkar, þar á meðal verulega annmarka á innra eftirliti, ef við á.

Við höfum einnig lýst því yfir við stjórn og endurskoðunarnefnd að við höfum uppfyllt skyldur síðareglna um óhæði og höfum miðlað til þeirra upplýsingum um tengsl eða önnur atriði sem gætu mögulega haft áhrif á óhæði okkar og þar sem viðeigandi er, hvaða varnir við höfum til að tryggja óhæði okkar.

Reykjavík, 11. apríl 2018

Baker Tilly Rýni

Gunnar Þór Ásgeirsson
endurskoðandi

Skýrsla stjórnar

Um Íslenska lífeyrissjóðinn

Íslenski lífeyrissjóðurinn var stofnaður í júní 1990. Tilgangur sjóðsins, samkvæmt 2. gr. samþykktu hans er að ávaxta iðgjöld sjóðfélaga og tryggja þeim og erfingjum þeirra lífeyri. Á sjóðfélagafundi 30. júní 1998 var samþykkt að breyta Íslenska lífeyrissjóðnum í alhliða lífeyrissjóð samkvæmt ákvæðum laga nr. 129/1997, um skyldutryggingu lífeyrisréttinda og starfsemi lífeyrissjóða. Fjármálaráðuneytið veitti sjóðnum leyfi til starfrækslu lífeyrissjóðs 20. október 1999.

Starfsemi sjóðsins á nýliðnu ári fólst í að taka við iðgjöldum sjóðfélaga og ávaxta þau í samræmi við lög um lífeyrissjóði, samþykktir og fjárfestingastefnu sjóðsins. Á árinu 2017 voru haldnir 11 formlegir fundir hjá stjórn sjóðsins auk ársfundar sem haldinn var í apríl. Enginn starfsmaður er hjá Íslenska lífeyrissjóðnum, en samkvæmt rekstrarsamningi milli sjóðsins og Landsbankans hf. sér bankinn um rekstur sjóðsins.

Hrein eign til greiðslu lífeyris

Hrein eign til greiðslu lífeyris var 70.700,5 m.kr., í lok árs 2017 og hafði vaxið um 9.500,0 m.kr. sem er um 15,5% vöxtur á árinu.

Fjöldi sjóðfélaga, iðgjöld og lífeyrisgreiðslur

Í lok árs 2017 voru sjóðfélagar, þ.e. þeir sem eiga réttindi í sjóðnum 34.801, samanborið við 30.500 í lok árs 2016. Virkir sjóðfélagar í árslok 2017, þ.e. einstaklingar sem að jafnaði greiða iðgjöld til sjóðsins á mánuði, voru 13.245 samanborið við 11.781 á árinu 2016 sem samsvarar 12,4% fjölgun á milli ára. Fjöldi virkra lífeyrisþega var 454 talsins samanborið við 394 á árinu 2016. Á árinu var enginn sjóðfélagi með sérstaka útgreiðslu á séreignarsparnaði samanborið við 3 á árinu 2016. Á árinu 2017 fengu 2.232 virkir sjóðfélagar greiddan séreignarsparnað inn á lán samanborið við 2.022 á árinu 2016. Þá námu iðgjöld sjóðfélaga 7,4 ma.kr. samanborið við 6,2 ma.kr. á árinu 2016 sem er 19,6% hækkun á milli ára. Lifeyrisgreiðslur námu 766 m.kr. á árinu 2017 samanborið við 671 m.kr. árið 2016. Á árinu 2017 fjölgæði enn þeim sjóðfélögum sem greiða viðbótarlífeyrissparnað inn á lán en á árinu 2017 voru þeir samtals 3.602. Samtals greiddu þessir sjóðfélagar 1.258,2 m.kr. inn á lán samanborið við 1.167,8 m.kr. árið áður.

Fjárfestingatekjur og rekstrarkostnaður

Samkvæmt rekstrarsamningi við Landsbankann greiðir sjóðurinn umsýslubóknun til bankans sem nemur 0,28% af meðalstöðu hreinnar eignar yfir árið. Því til viðbótar reiknast árangurstengd bóknun ef ávöxtun eigna sjóðsins fer umfram þær viðmiðunarvisítölur sem fjárfestingastefna sjóðsins tekur mið af enda sé ávöxtun sjóðsins jákvæð. Umsýslubóknun skiptist á milli fjárfestingagjalfa og rekstrarkostnaðar sjóðsins.

Fjárfestingatekjur að frádegnum fjárfestingagjöldum voru 4.273 m.kr. árið 2017 samanborið við 1.880 m.kr. árið áður. Rekstrarkostnaður var 159 m.kr. á árinu 2017 eða 0,22% af hreinni eign í árslok, samanborið við 0,24% árið áður.

Skýrsla stjórnar

Tryggingafræðileg staða

Samkvæmt útreikningum tryggingastærðfræðings sjóðsins eru heildareignir samtryggingadeildar 0,9% hærri en heildarskuldbindingar. Í lok árs 2016 voru eignir 0,1% hærri en skuldbindingar. Breytinguna má fyrst og fremst rekja til góðrar ávöxtunar á árinu 2017. Samkvæmt framansögðu eru eignir og skuldbindingar samtryggingadeildar í jafnvægi og engar breytingar fyrirhugaðar á réttindum sjóðfélaga.

Ávöxtun sjóðsins og fjárfestingaumhverfi

Nafnávöxtun deilda Íslenska lífeyrissjóðsins árið 2017 var á bilinu 6,3 - 6,7% en verðbólga á tímabilinu nam 1,73%.

Nafnávöxtun ávöxtunarleiða sjóðsins

Nafnávöxtun	2017	2016	2015
Lif I	6,3%	1,1%	17,0%
Lif II	6,4%	2,9%	13,3%
Lif III	6,6%	4,1%	9,8%
Lif IV	6,2%	6,1%	4,3%
Samtrygging	6,6%	3,4%	15,1%

Árið 2017 var nokkuð sveiflukennt á innlendum hlutabréfamarkaði. Í byrjun febrúar birti Icelandair neikvæða afkomuviðvörun sem varð til þess að gengi hlutabréfa félagsins lækkaði mikið. Verslunarríssinn Costco kom með látum inn á íslenskan neytendamarkað sem varð til þess að hlutabréf skráðra félaga á neytendavörumarkaði áttu erfitt uppdráttar. Hagar birtu m.a. neikvæða afkomuviðvörun vegna minni sölu í verslunum félagsins. Úrvalsvístala innlendra hlutabréfa lækkaði um 4,4% á árinu. Seðlabanki Íslands hélt áfram að lækka vexti og lækkuðu þeir um 0,75 prósentustig á árinu. Verðbólga var tæp 1,9% í lok árs og hélst þannig undir verðbólgu markmiði Seðlabankans.

Í mars 2017 var fjármagnshöftum aflétt á einstaklinga, fyrirtæki og lífeyrissjóði og gerði fjárfestum mögulegt á að fjárfesta að nýju á erlendum mörkuðum. Árið 2017 var mjög farsælt á erlendum hlutabréfamörkuðum og hækkaði heimsvísitala hlutabréfa um 20,3% á árinu. Krónan styrkist á móti dollar og nam hækkunin 11,4% í krónum talið.

Stjórnarhættir

Stjórn sjóðsins leggur áherslu á góða stjórnarhætti við daglega stjórnun og rekstur sjóðsins. Stjórn sjóðsins hefur sett sjóðnum starfs- og siðareglur sem mæla fyrir um almennar skyldur stjórnar, starfsmanna sem og annarra aðila sem vinna fyrir hönd sjóðsins. Ber öllum að hafa það að markmiði að stuðla að heiðarleika, réttsýni og sanngirni í viðskiptum og efla traust sjóðfélaga og almennings á sjóðnum.

Skýrsla stjórnar

Áhættustýring

Íslenski lífeyrissjóðurinn fer eftir áhættustefnu og áhættustýringarstefnu. Í áhættustýringarstefnunni eru settar fram verklagsreglur um það hvernig mæla skuli helstu áhættubætti sem snerta rekstur sjóðsins; lífeyristryggingaráhættu, markaðsáhættu, eigna- og skuldbindingajöfnuð, rekstraráhættu, stjórnarhætti, mótaðilaáhættu, lausafjáráhættu, samþjöppunaráhættu, aðra áhættubætti, álagspróf séreignardeildar og vikmarkaeftirlit. Áhættustýringarstefnan gerir ráð fyrir að fylgst sé með breytingum á áhættu sjóðsins með reglubundnum hætti. Áhættustýring sjóðsins er í höndum Áhættustýringar Landsbankans hf. og sérstaks ábyrgðaraðila áhættustýringar.

Önnur mikilvæg atriði

Ársreikningur þessi er gerður í samræmi við lög um ársreikninga nr. 3/2006 og reglur um ársreikninga lífeyrissjóða nr. 335/2015. Íslenski lífeyrissjóðurinn metur öll verðbréf á markaðsverði. Á árinu 2015 voru settar nýjar reglur um ársreikninga lífeyrissjóða nr. 355/255 sem breyttu framsetningu á ársreikningi sjóðsins. Á aukaaðalfundi sjóðsins sem haldinn var í ágúst 2017 var samþykktum sjóðsins breytt sem gera honum kleift að taka við tilgreindri séreign. Ekki var stofnuð sérstök deild fyrir tilgreinda séreign en henni er haldið aðskildri frá annarri séreign sjóðfélaga.

Áritun stjórnar og framkvæmdastjóra

Stjórn og framkvæmdastjóri Íslenska lífeyrissjóðsins staðfesta hér með ársreikning sjóðsins fyrir árið 2017 með undirritun sinni.

Reykjavík, 11. apríl 2018

Stjórn

Atli Atlason

Þórir Óskarsson

Snorri Ómarsson

Una Eyþórsdóttir

Erla Ósk Ásgeirs dóttir

Framkvæmdastjóri

Ólafur Páll Gunnarsson

Yfirlit um breytingu á hreinni eign til greiðslu lífeyris árið 2017

	Skýr.	2017	2016
Iðgjöld			
Iðgjöld sjóðfélaga		3.273.459.224	2.568.116.418
Iðgjöld launagreiðenda		4.015.574.167	3.106.256.618
Réttindaflutningur og endurgreiðslur		116.874.351	516.105.079
		<u>7.405.907.742</u>	<u>6.190.478.115</u>
Sérstök aukaframlög	3	25.142.965	16.372.271
		<u>7.431.050.707</u>	<u>6.206.850.386</u>
Lífeyrir	4		
Heildarfjárhæð lífeyris		765.587.562	670.687.900
Sérstök inngreiðsla inn á lán sjóðfélaga		1.258.181.474	1.167.822.835
Framlag í VIRK starfsendurhæfingarsjóð		21.245.559	15.158.205
Tryggingakostnaður		0	2.908.875
		<u>2.045.014.595</u>	<u>1.856.577.815</u>
Fjárfestingartekjur			
Hreinar tekjur af eignarhlutum í félögum og sjóðum	5	1.418.997.024	56.483.064
Hreinar tekjur af skuldabréfum	6	2.917.390.277	1.912.831.975
Vaxtatekjur af bundnum bankainnstæðum		1.027.392	14.682.718
Vaxtatekjur af handbæru fé		25.068.793	24.043.641
Vaxtatekjur af iðgjöldum og öðrum kröfum		12.113.992	7.875.858
Fjárfestingargjöld	7	-102.068.320	-135.469.066
		<u>4.272.529.158</u>	<u>1.880.448.191</u>
Rekstrarkostnaður			
Skrifstofu- og stjórnunarkostnaður	8	159.052.680	145.789.753
		<u>159.052.680</u>	<u>145.789.753</u>
Breyting á hreinni eign til greiðslu lífeyris		9.499.512.590	6.084.931.009
Hrein eign frá fyrra ári		61.200.990.814	55.116.059.806
Hrein eign til greiðslu lífeyris í árslok		70.700.503.404	61.200.990.814

Efnahagsreikningur 31. desember 2017

Eignir		31.12.2017	31.12.2016
Fjárfestingar			
Eignarhlutir í félögum og sjóðum	9	28.085.659.551	27.525.760.447
Skuldabréf	10	41.612.353.872	33.052.183.622
Bundnar bankainnstæður		23.866.539	22.739.689
		<hr/>	<hr/>
		69.721.879.962	60.600.683.758
		<hr/>	<hr/>
Kröfur			
Kröfur á launagreiðendur	2, 15	160.803.919	83.967.769
Aðrar kröfur	16	6.850.314	5.858.777
		<hr/>	<hr/>
		167.654.233	89.826.546
		<hr/>	<hr/>
Handbært fé			
		<hr/>	<hr/>
	<i>Eignir</i>	1.136.299.673	624.093.832
		<hr/>	<hr/>
		71.025.833.868	61.314.604.136
		<hr/>	<hr/>
SKULDIR			
Viðskiptaskuldir			
Aðrar skuldir	17	325.330.465	113.613.322
	<i>Skuldir</i>	<hr/>	<hr/>
		325.330.465	113.613.322
		<hr/>	<hr/>
Hrein eign til greiðslu lífeyris alls		70.700.503.403	61.200.990.814
		<hr/>	<hr/>
Hrein eign til greiðslu lífeyris alls			
Líf I		17.729.146.691	15.979.336.620
Líf II		16.884.290.396	14.760.764.328
Líf III		13.151.210.080	11.332.596.220
Líf IV		8.116.923.587	6.758.632.224
Samtrygging		14.818.932.649	12.369.661.421
		<hr/>	<hr/>
		70.700.503.403	61.200.990.814
		<hr/>	<hr/>

Yfirlit um sjóðstreymi ársins 2017

	2017	2016
Inngreiðslur		
Iðgjöld	7.323.944.096	6.196.422.039
Innborgaðar vaxtatekjur af handbæru fé og kröfum	25.153.862	36.262.612
Aðrar inngreiðslur	<u>241.732</u>	<u>986.849</u>
	<u>7.349.339.690</u>	<u>6.233.671.500</u>
Útgreiðslur		
Lífeyrir	775.646.239	670.099.368
Rekstrarkostnaður	222.859.198	172.970.422
Sérstök inngreiðsla inn á lán	1.258.181.474	1.167.822.835
Aðrar útgreiðslur	<u>-778.747</u>	<u>481.455</u>
	<u>2.255.908.164</u>	<u>2.011.374.080</u>
 Nýtt ráðstöfunarfé til fjárfestinga	 5.093.431.526	 4.222.297.420
 Fjárfestingahreyfingar		
Innborgaðar tekjur af eignarhlutum í félögum og sjóðum	1.712.068.671	1.271.689.769
Keyptir eignarhlutir í félögum og sjóðum	-11.536.911.458	-9.472.122.155
Seldir eignarhlutir í félögum og sjóðum	13.938.787.017	6.226.166.323
Afborganir höfuðstóls og vaxta skuldabréfa	1.147.400.770	1.552.489.785
Keypt skuldabréf	-17.271.565.255	-18.554.186.100
Seld skuldabréf	7.455.752.027	12.809.588.138
Ný bundin innlán	0	-22.739.689
Endurgreidd bundin innlán	0	2.169.946.465
	<u>-4.554.468.228</u>	<u>-4.019.167.464</u>
 Hækkun (lækkun) á handbæru fé	 538.963.298	 203.129.956
 Gengistap af handbæru fé	 -26.757.456	 -4.674.124
 Handbært fé í upphafi árs	 624.093.832	 425.638.000
 Handbært fé í lok árs	 1.136.299.674	 624.093.832

Yfirlit um tryggingafræðilega stöðu 31. desember 2017

Tryggingafræðileg staða 2017

Eignir	Skýr.	Áfallin skuldbinding	Framtíðar-skuldbinding	Heildar-skuldbinding
Hrein eign til greiðslu lífeyris		14.818,9		14.818,9
Mismunur á bókfærðu verði og núvirði skuldabréfa		-711,5		-711,5
Mismunur á bókfærðu verði og matsvirði skráðra hlutabréfa		-62,6		-62,6
Núvirði framtíðarfjárfestingarkostnaðar		-75,8		-75,8
Núvirði framtíðarrekstrarkostnaðar		-184,5	-658,3	-842,8
Núvirði framtíðariðgjalda			23.550,7	23.550,7
Eignir samtals		13.784,6	22.892,4	36.676,9

Skuldbindingar

Ellilífeyrir	10.442,6	18.485,7	28.928,3
Örorkulífeyrir.	2.058,7	3.567,0	5.625,7
Makalífeyrir	609,4	963,1	1.572,6
Barnalífeyrir	4,4	219,6	224,0
Skuldbindingar samtals	13.115,1	23.235,5	36.350,6
Eignir umfram skuldbindingar	669,4	-343,1	326,3
Í hlutfalli af skuldbindingum í árslok	5,1%	-1,5%	0,9%
Í hlutfalli af skuldbindingum í ársbyrjun	2,8%	-1,8%	0,1%

Tryggingafræðileg staða 2016

Eignir	Skýr.	Áfallin skuldbinding	Framtíðar-skuldbinding	Heildar-skuldbinding
Hrein eign til greiðslu lífeyris		12.353,8		12.353,8
Mismunur á bókfærðu verði og núvirði skuldabréfa		-82,4		-82,4
Mismunur á bókfærðu verði og matsvirði skráðra hlutabréfa		-305,3		-305,3
Núvirði framtíðarfjárfestingarkostnaðar		-224,0		-224,0
Núvirði framtíðarrekstrarkostnaðar		-185,1	-553,3	-738,4
Núvirði framtíðariðgjalda			17.006,0	17.006,0
Eignir samtals		11.557,0	16.452,7	28.009,7

Skuldbindingar

Ellilífeyrir	8.894,8	13.254,1	22.148,9
Örorkulífeyrir	1.775,9	2.589,7	4.365,6
Makalífeyrir	553,5	743,8	1.297,3
Barnalífeyrir	14,0	165,4	179,4
Skuldbindingar samtals	11.238,1	16.753,0	27.991,1
Eignir umfram skuldbindingar	318,9	-300,3	18,6
Í hlutfalli af skuldbindingum í árslok	2,8%	-1,8%	0,1%
Í hlutfalli af skuldbindingum í ársbyrjun	7,6%	-0,5%	3,0%

Skuldbindingar utan efnahags, skýring 14. Tölur eru í milljónum króna

Skýringar

1. Starfsemi

Íslenski lífeyrissjóðurinn starfar samkvæmt lögum um skyldutryggingu lífeyrisréttinda og starfsemi lífeyrissjóða nr. 129/1997 og hefur til þess fullgilt starfsleyfi. Lífeyrissjóðurinn er aldurstengdur sjóður sem rekur bæði séreignadeild og samtryggingardeild.

Samtrygging

Lífeyrissjóðurinn veitir viðtöku iðgjaldi til greiðslu lífeyris vegna ellí til æviloka, örorku eða andlás samkvæmt nánari ákvæðum laganna. Frjáls aðild er að lífeyrissjóðnum og hafa allir þeir sem ekki er skylt að greiða lágmarskiðgjald til annars lífeyrissjóðs heimild til að greiða í þennan sjóð. Samtryggingardeild fylgir sambærilegri fjárfestingastefnu og Líf II. Stefnt er að því að fjárfesta 61,8% í innlendum skuldabréfum, 12,3% í skráðum hlutabréf, 3,5% í innlendum framtaksfjárfestingum, 3,3% í erlendum skuldabréfum og 19,3% í erlendum skráðum hlutabréfum.

Séreign

Lífeyrissjóðurinn tekur við viðbótariðgjöldum sjóðfélaga. Sjóðfélögum í lífeyrissjóðnum ásamt öðrum sem þess óska er frjálst að greiða viðbótariðgjöld í séreignadeild. Séreignadeildin býður upp á fjórar ávöxtunarleiðir með mismunandi ávöxtun og áhættu.

Líf I

Líf I hentar þeim sem eiga 20 ár eða meira eftir af söfnunartíma sínum og eru tilbúnir að taka meiri áhættu og ná þannig hærri ávöxtun til lengri tíma. Stefnt er að góðri langtímaávöxtun en sveiflur í ávöxtun geta orðið nokkrar yfir skemmti tímabil. Fjárfestingastefnan mótað af því að leyfilegt er að nýta fjölbreytt tækifæri sem bjóðast á verðbréfamörkuðum. Stefnt er að því að fjárfesta 52,3% í innlendum skuldabréfum, 15,8% í skráðum innlendum hlutabréfum, 4,5% í innlendum framtaksfjárfestingum, 2,8% í erlendum skuldabréfum og 24,8% í skráðum erlendum hlutabréfum.

Líf II

Líf II hentar þeim sem eiga meira en 5 ár eftir af söfnunartíma sínum og þeim sem kjósa að taka hóflega áhættu með lífeyrissparnaðinn sinn. Stefnt er að því að fjárfesta 61,8% í innlendum skuldabréfum, 12,3% í innlendum skráðum hlutabréfum, 3,5% í innlendum framtaksfjárfestingum, 3,3% í erlendum skuldabréfum og 19,3% í erlendum skráðum hlutabréfum.

Líf III

Líf III hentar þeim sem eiga skamman tíma eftir af söfnunartíma sínum og þeim sem vilja stöðuga ávöxtun sem sveiflast lítið. Stefnt er að því að fjárfesta 71,3% í innlendum skuldabréfum, 8,8% í innlendum skráðum hlutabréfum, 2,5% í innlendum framtaksfjárfestingum, 3,8% í erlendum skuldabréfum og 13,8% í erlendum skráðum hlutabréfum.

Líf IV

Líf IV hentar þeim sem eru að nálgast töku lífeyris eða eru nú þegar farnir að taka út lífeyri. Stefnt er að því að fjárfesta 100% af eignum ávöxtunarleiðarinnar í skuldabréfum með ábyrgð ríkis.

Tilgreind séreign

Lífeyrissjóðurinn tekur á móti tilgreindri séreign. Tilgreind séreign myndast af iðgjaldi sjóðfélaga sem greiðir skylduiðgjald til annars lífeyrissjóðs en íslenska lífeyrissjóðsins. Tilgreind séreign er að fullu séreign sjóðfélagsins. Við andlát sjóðfélaga fellur tilgreinda séreignin til erflingja hans og skiptist milli þeirra eftir reglum erfðalaga. Tilgreind séreign er laus til útborgunar frá 67 ára aldri. Þó er heimilt að hefja útborgun með jöfnum greiðslum frá 62 til 67 ára aldurs. Hafi lífeyrissjóður sem samtryggingarhluti iðgjalds er greiddur til aðrar reglur fer um útborgun tilgreindrar séreignar samkvæmt þeim.

Lífeyrissréttindi

Með iðgjaldagreiðslum til öflunar lífeyrissréttinda í samtryggingu ávinnur sjóðfélagi sér og maka sínum og börnum eftir því sem við á rétt til ellilífeyris, örorkulífeyris og maka- og barnalífeyris. Réttur til töku ellilífeyris hefst þegar sjóðfélagi er orðinn 70 ára. Sjóðfélagi á rétt á örorkulífeyri ef hann verður fyrir orkutapi sem metið er 50% eða meira og leitt hefur til tekjuskerðingar. Andist sjóðfélagi, eiga eftirlifandi maki og börn rétt á lífeyri úr sjóðnum. Í samþykktum sjóðsins er kveðið nánar á um ávinnslu réttinda en hún er aldurstengd. Lífeyrissjóðurinn ábyrgist lífeyrisskuldbindingar sínar í samtryggingu með eignum sínum. Árlega er gerð tryggingafræðileg úttekt á stöðu sjóðsins og getur hún haft áhrif á lífeyrissréttindi, því sjóðnum er skylt að auka eða skerða lífeyrissréttindi sjóðfélaga fari munur milli eigna og lífeyrisskuldbindinga sjóðsins fram yfir tiltekin mörk.

Lífeyrissréttindi í séreignadeild miðast við innborguð iðgjöld rétthafa ásamt þeirri hreinu ávöxtun sem fengist hefur á iðgjöldin. Heimilt er að hefja töku séreignarsparnaðar þegar rétthafi er orðinn 60 ára, en þó ekki fyrr en tveimur árum eftir fyrstu greiðslu iðgjalds til öflunar lífeyrissréttinda í séreign.

Útgreiðsluleiðir

Lífeyrissjóðurinn hefur, frá því að hann fékk starfsleyfi, boðið fjóra kosti (leið I-IV) við öflun lágmárkstryggingaverndar og hafa sjóðfélagar getað valið milli þessara kosta við inngöngu í sjóðinn. Ef sjóðfélagi velur sér ekki ákveðna leið er hann sjálfkrafa settur í leið I. Frá 15. maí 2003 hafa sjóðfélagar eingöngu getað valið milli leiða I og III við inngöngu í sjóðinn. Þeir sjóðfélagar sem höfðu valið leið II eða IV, fyrir 15. maí 2003, geta þó haldið áfram að greiða til sjóðsins samkvæmt þeim leiðum.

Munur leiðanna liggar í því hvernig lögbundið iðgjald sjóðfélaga skiptist á milli samtryggingar, bundinnar séreignar og frjálsrar séreignar. Allt iðgjald umfram lögbundið lágmarskiðgjald fer í séreign. Frjáls séreign er laus til útborgunar frá 60 ára aldri. Bundin séreign er laus til útborgunar frá 70 ára aldri og greiðist með jöfnum greiðslum til þess tíma er greiðslur úr samtryggingu hefjast. Val útgreiðsluleiðar ræður því hvenær greiðslur úr samtryggingu hefjast. Frjáls séreign og bundin séreign eru að fullu eign sjóðfélagsins og erfist samkvæmt erfðalögum. Greiðsla lífeyris úr samtryggingu hefst við 70 ára aldur, eða síðar, eftir því hvaða útgreiðsluleið er valin, og greiðist til æviloka. Samtryggingin tryggir sjóðfélögum ævlífeyri, örorkulífeyri, makalífeyri og barnalífeyri samkvæmt samþykktum sjóðsins.

Skýringar

1. Starfsemi (framhald)

Starfræksla sjóðsins

Landsbankinn annast starfrækslu lífeyrissjóðsins samkvæmt rekstrarsamningi milli sjóðsins og bankans. Skrifstofa sjóðsins er að Austurstræti 11, 101 Reykjavík.

Áhættustýring

Íslenski lífeyrissjóðurinn fer eftir áhættustýringarstefnu. Í stefnunni eru settar fram verklagsreglur um það hvernig mæla skuli helstu áhættupætti sem snerta rekstur sjóðsins; lífeyristryggingaáhættu, markaðsáhættu, eigna- og skuldbindingajöfnuð, rekstrarhættu, stjórnhættu, mótaðilaáhættu, lausafjáráhættu, sambjöppunaráhættu auk annarra áhættupáttu. Áhættustýringarstefnan gerir ráð fyrir að fylgst sé með breytingum á áhættu sjóðsins með reglubundnum hætti.

Engir framvirkir gjaldmiðlasamningar voru við lánastofnanir í lok árs 2017.

Með fullnægjandi áhættustýringu og innra eftirliti hjá íslenska lífeyrissjóðnum aukast líkur á að starfsemi og tryggingafræðileg staða hans sé í ásættanlegu horfi með hlíðsþjón af hagsmunum sjóðfélaga. Horft er til þess að áhættustýring sé ferli sem stuðlar að aukinni meðvitund, skilvirkni og árangri, ásamt því að stuðla að því að lögum og reglum sé framfylgt.

Árangursríkt áhættustýringarferli samanstendur af áhættustefnu, áhættustýringarstefnu, ferli og skýrslugjöf þar sem megintilgangur er að greina, mæla, fylgjast með og meta, í samfelli sem og eftir atvikum greiningu, allar áhættur sem snúa að sjóðnum og sjóðfélögum. Sumarið 2017 var ráðinn sérstakur áhættustjóri til að hafa umsjón með áhættumálum sjóðsins.

Meðvitað þarf að taka ákvörðun þegar vart verður við tilteknar áhættu, um hvort fjarlægja eigi áhættuvaldinn, sniðganga hann, draga úr líkum eða afleiðingum áhættunnar, deila áhættunni með öðrum eða meðvitað taka áhættuna.

Áhættustýring er ferli sem er samofin daglegum rekstri og ákværðanatoku innan sjóðsins. Allir starfsmenn skulu vera meðvitaðir um þær áhættur sem snúa að sjóðnum. Líta skal á innri endurskoðun sem mikilvægan hluta af því ferli.

Við undirbúning og vinnu að áhættustefnu og áhættustýringarstefnu sjóðsins var stuðst við lög nr. 129/1997, um skyldutryggingu lífeyrissréttinda og starfsemi lífeyrissjóða, reglugerð nr. 590/2017 um eftirlitskerfi með áhættu lífeyrissjóða, leiðbeinandi tilmæli Fjármálaeftirlitsins nr. 1/2013 og nr. 2/2013 um áhættustýringu lífeyrissjóða og vörslaðila séreignarsparnaðar.

Áhættum er snúa að rekstri sjóðsins er skipt upp í 9 meginflokkar þ.e. lífeyristryggingaáhættu, markaðsáhættu, eigna- og skuldbindingajöfnuð, rekstrarhættu, stjórnhættu, mótaðilaáhættu, lausafjáráhættu, sambjöppunaráhættu auk annarra áhættupáttu. Almennt er eftirlit með áhættupáttum á hendi Áhættustýringar Landsbankans og áhættustjóra lífeyrissjóðsins.

Lífeyristryggingaáhættu (samtryggingardeildar) er skilgreind sem hættan á að lífeyrissjóður vanmeti lífeyrisskuldbindingar sínar vegna vanmats eða óvissu tengdum lýðfræðilegum þáttum, svo sem forsendum um dánar- og örorkutiðni auk forsendna um vexti og verðbólgi.

Í 39. gr. laga nr. 129/1997 er kveðið á um að ef heildar tryggingafræðileg staða lífeyrissjóðs án ábyrgða, leiðir í ljós að meira en 10% munur er á milli eignaliða og lífeyrisskuldbindinga sé skylt að gera nauðsynlegar breytingar á samþykktum og með sama hætti ef þessi munur hefur haldist 5% eða meiri síðastliðin 5 ár. Tryggingafræðileg staða lífeyrissjóðs er munur á eignum sjóðsins og reiknuðum skuldbindingum. Áhættupáttum er því hægt að skipta í tvennt; áhættu sem tengist eignum sjóðsins og áhættu sem tengist skuldbindingum sjóðsins. Áhættupættir sem tengjast skuldbindingumsjóðsins eru einkum pessir: Auknar lífslíkur, aukin örorka og breytt ávöxtunarkrafa sem notuð er til núvirðingar á skuldbindingum. Áhættupættir sem tengjast eignum sjóðsins eru einkum pessir: Lækkun markaðsvirðis verðbréfa, verðbólga, þróun gjaldmiðla og aðrir þættir sem hafa áhrif á markaðsvirði eigna lífeyrissjóðsins.

Við mat á lífeyristryggingaáhættu er gert árlegt álagspróf á tryggingafræðilegri stöðu lífeyrissjóðsins. Álagsprófið er tvískipt, annars vegar á skuldbindingum sjóðsins og hins vegar á eignum. Útreikningur á mismunandi forsendum skuldbindinga sjóðsins og eigna er framkvæmdur af tryggingastærðfræðingi sjóðsins.

	Tryggingafræðileg staða 2017	Tryggingafræðileg staða 2016
Núverandi staða.....	0,9%	0,1%
Tryggingafræðileg krafra lækkar úr 3,5% í 3%	-9,7%	-10,0%
Liftöflur hliðrast um 2 ár.....	-7,0%	-7,6%
Örorkulíkur auknar um 10%.....	-0,6%	-1,5%
Vísitala neysluverðs, hækkan ársins aukin um 0,5%.....	0,8%	0,0%
Gengisvísitala lækkar um 10%.....	0,3%	-0,4%
Sjóðsfélagalán lækka um 10%.....	0,9%	0,1%
Markaðsskuldbréf lækka um 10%.....	-1,3%	-2,0%
Erlend hlutabréf lækka um 10%.....	0,3%	-0,4%
Innlend hlutabréf lækka um 10%.....	0,4%	-0,8%

Skýringar

1. Starfsemi (framhald)

Markaðsáhætta er skilgreind sem hættan á fjárhagslegu tapi eða óhagstæðum breytingum á fjárhagslegri stöðu sem stafa beint eða óbeint af sveiflum á virði eigna. Allar stöður í markaðsbréfum teljast innan efnahags en höfuðstólsfjárhættir afleiðna utan efnahags. Þessi áhætta fyrirfinnst í vaxtatengdum fjármálagerningum (skuldabréfum), hlutabréfum og gjaldeyrisviðskiptum. Meginháttuþættir markaðsáhættu eru hluta- og skuldabréfaverð, vextir og gengi gjaldmiðla. Aðrir þættir á borð við fylgni og flökt, hafa hvoru tveggja áhrif á einstaka áhættuþætti sem og heildaráhætta. Misræmisáhætta telst einnig til markaðsáhættu en hún myndast þegar misræmi er milli eigna og skuldbindinga sjóðsins til að mynda hvað varðar verðtryggingarhlutfall, meðalliftíma eða gjaldmiðla. Helstu undirflokkar markaðsáhættu eru hlutabréfaáhætta, vaxtaáhætta, gjaldmiðlaáhætta, flökt- og fylgniáhætta, misræmisáhætta, uppgreiðsluáhætta og áhætta vegna markaðseigna utan efnahagsreiknings.

"Value at Risk" (VaR) er notað til að meta líkur á hámarkstapi sem getur orðið vegna breytinga á markaðsvirði eigna byggt á sögulegum gögnum um flökt. Einnig er staðalfrávik notað til að meta sveiflur eignasafna.

Gerðar hafa verið breytingar á neðangreindir töflu á milli ára. Í ársreikningi 2016 var einungis tekið til skráðra hlutabréfa og hlutabréfasjóða sem fjárfesta að mestu leyti í skráðum hlutabréfum. Í ársreikningi 2017 er, auk skráðra hlutabréfa, tekin til óskráð hlutabréf og framtakssjóðir.

Stór hluti eigna sjóðsins er í markaðsverðbréfum. Fjárfestingar sjóðsins í eignarhlutum í félögum og sjóðum eru að mestu leytti í skráðum eignum.

	Staða	Staða	Hlutfall af eignum	Hlutfall af eignum
	31.12.2017	31.12.2016	31.12.2017	31.12.2016
Innlend hlutabréf, hlutabréfasjóðir og framtaksfjárfestingar á gangvirði.....	12.825.779.726	14.456.645.108	18,1%	23,6%
Erland hlutabréf, hlutabréfasjóðir og framtaksfjárfestingar á gangvirði.....	9.540.608.676	6.241.927.219	13,4%	10,2%
	22.366.388.402	20.698.572.327	31,5%	33,8%

Áhrif 5% og 10% lækkunar á gangvirði eignarhluta í félögum og sjóðum á eignir sjóðsins er sýnd hér að neðan. Tekið skal fram að 5% og 10% hækjun á gangvirði hefur sömu áhrif en í gagnstæða átt.

	31.12.2017	31.12.2017	31.12.2016	31.12.2016
Breyting á gangvirði.....	-5,00%	-10,00%	-5,00%	-10,00%
Áhrif á innlend hlutabréf og hlutabréfasjóði.....	-641.288.986	-1.282.577.973	-722.832.255	-1.445.664.511
Áhrif á erland hlutabréf og hlutabréfasjóði.....	-477.030.434	-954.060.868	-312.096.361	-624.192.722
Samtals gangvirðibreyting.....	-1.118.319.420	-2.236.638.840	-1.034.928.616	-2.069.857.233

Hrein eign til greiðslu lifeyris	70.700.503.403	70.700.503.403	61.200.990.814	61.200.990.814
Breyting á hreinni eign	-1.118.319.420	-2.236.638.840	-1.034.928.616	-2.069.857.233
Hrein eign til greiðslu lifeyris eftir breytt	69.582.183.983	68.463.864.563	60.166.062.198	59.131.133.581

Áhætta tengd eigna- og skuldbindingajöfnuði er skilgreind sem hættan á að eignir mæti ekki skuldbindingum til lengri tíma sem má til að mynda rekja til óhagstæðra markaðsbreytinga sem hafa önnur áhrif á eignir en skuldbindingar. Á hverju ári er framkvæmd tryggingafræðileg úttekt á samtryggingardeild sjóðsins og miðast hún að jafnaði við lok hvers almanaksárs. Úttektin er gerð af tryggingastærðfræðingi sem metur heildarskuldbindingar sjóðsins, þ.e. áfallnar skuldbindingar og skuldbindingar til framtíðar. Tryggingafræðileg staða sjóðsins er hrein eign auk núvirðis framtíðariðgjalda sem hlutfall af heildarskuldbindingum.

Rekstraráhætta er skilgreind sem hætta á fjárhagslegu tapi vegna ófullnægjandi innri kerfa, stefnu eða verkferla, hältsemi starfsmanna eða ytri þátta. Mæling á rekstraráhætta er gerð á grundvelli áhættumats.

Stjórnhættir eru skilgreindir sem samskipti, hlutverk og ábyrgð stjórnar, stjórnenda og starfsmanna sín á milli og gagnvart öðrum hagsmunaðilum og hvernig þessir aðilar vinna sameiginlega að því að ná fram markmiðum lifeyrissjóðsins. Stjórnhættir fela í sér fylgni við góðar venjur og viðmið sem varða markmið og stefnur lifeyrissjóðs, hvernig rekstur hans er skipulagður, skilgreiningu á hlutverkum og ábyrgð, virkni innra eftirlits og hvernig upplýsingaflæði er háttáð innan sjóðsins. Gæta þarf að því að að verklagsreglur stjórnar, framkvæmdastjóra og starfsmanna sjóðsins og stjórnhættir almennt séu í samræmi við ákvæði laga og reglna hverju sinni og að stjórnarmönnum, framkvæmdastjóra og starfsmönnum séu ljósar þær kröfur sem til þeirra eru gerðar.

Mótaðilaáhætta er skilgreind sem hættan á fjárhagslegu tapi sökum þess að mótaðili uppfyllir ekki skuldbindingar sínar. Undir mótaðilaáhættu flokkast útlánaáhætta, uppgjörsáhætta, sampjöppunaráhætta, afhendingaráhætta og landsáhætta. Við eftirlit með áhættu lifeyrissjóðsins er fylgst með útlánaáhættu, uppgjörsáhættu, sampjöppunaráhætta og áhættu vegna eigna utan efnahags. Aðrar áhættur eru metnar með huglægu mati þegar fjárfest er í fjármálagerningum sem ekki hafa verið í eignasafni lifeyrissjóðsins, er hér átt við m.a. afhendingar-, pólitískra og lagalega áhættu.

Skýringar

1. Starfsemi (framhald)

Útlánaáhætta, lánshæfismat miðast við 31.12.2017:

	Staða 31.12.2017	Staða 31.12.2016	Hlutfall af eignum 31.12.2017	Hlutfall af eignum 31.12.2016
Skuldabréf/skuldabréfasjóðir með ábyrgð ríkissjóðs.....	27.126.811.807	25.765.031.716	38,2%	42,0%
Önnur innlend skuldabréf/skuldabréfasjóðir.....	18.850.038.281	13.982.355.603	26,5%	22,8%
Önnur erlend skuldabréf/skuldabréfasjóðir.....	1.354.774.938	160.599.393	1,9%	0,3%
Samtals.....	47.331.625.026	39.907.986.712	66,64%	65,09%

Lausafjáráhætta er skilgreind sem hættan á að lífeyrissjóður hafi ekki yfir nægu lausu fé að ráða til að standa undir skuldbindingum sínum eða þurfi að selja eignir á óviðunandi verði. Lausafjáráhættan er svo tvíþaett, seljanleikaáhætta, sem er áhættan á því að geta ekki selt eignir á ásættanlegu verði innan ákvæðins tíma til bess að standa við skuldbindingar og svo útstreymisáhætta, sem er hættan á því að það verði skyndilegt útf�æði úr sjóðnum sem sjóðurinn getur ekki staðið við án bess að skerða eignir sjóðfélaga.

Stærsti hluti eigna sjóðsins eru skráð verðbréf sem og skuldabréf með ríkisábyrgð sem teljast til seljanlegra eigna.

Hlutallsleg skipting auðseljanlegra eigna af heildareign sjóðsins:

	2017	2016
Skráðir eignarhlutir í félögum og sjóðum.....	34,2%	37,6%
Skráð skuldabréf.....	49,2%	44,9%
	83,4%	82,5%

Samþjöppunaráhætta er skilgreind sem hættan á auknu fjárhagslegu tapi vegna of mikillar samþjöppunar eigna.

Eftirlit með samþjöppunaráhættu er framkvæmt á stærstu útgefendur verðbréfa í eignasafni lífeyrissjóðsins. Miðað skal við eignir umfram 1% af hreinni eign lífeyrissjóðs og skal það mat framkvæmt tvísvar á ári eða þegar nýjar fjárhagsupplýsingar berast frá útgefanda. Ábyrgðaraðili áhættustýringar reiknar út margfaldara fyrir hvern útgefanda, vegur þá saman og gefur útgefanda skor. Fylgst er með breytingum á margföldurum og skori milli tímabila. Hafa ber í huga að margfaldarar eru mismunandi eftir tegund útgefenda samanber ríki, sveitarfélög, banka og fyrirtæki. Margfaldarar eru einnig mismunandi eftir atvinnugreinum. Ekki er því sjálfgefið að mótaðilalíkanið sem notað er við útreikningana sé viðeigandi fyrir alla útgefendur. Miðað skal við að meta nýja útgefendur, þar sem fjárfesting fer yfir 0,5% af hreinni eign, með mati á fjárhagsupplýsingum, fjárhagslegum skilmálum og veðum.

Skilgreina skal í fjárfestingarstefnu sjóðsins kröfur um upplýsingagjöf frá útgefenda fjármálagernings og eins viðbrögð ef útgefandi verður uppvís að ófullnægjandi upplýsingagjöf. Ársfjórðungslega, eða um leið og ný gögn berast, skal meta stærstu útgefendur með tilliti til greiðslufalls.

Samþjöppunaráhætta eignasafns er metin með því að reikna daglega hlutfall allra útgefenda í verðbréfasafni lífeyrissjóðsins, bæði í einstökum bréfum og eignum í verðbréfa- og fjárfestingarsjóðum. Þá er samþjöppunaráhætta reiknuð út innan tiltekinna atvinnugreina.

Skýringar

1. Starfsemi (framhald)

Næmnigreining

Í töflunum eru settar upp sviðsmyndir mögulegra áfalla og metið hver áhrif þeirra eru á hreina eign sjóðsins í árslok 2017. Settir eru upp þrír möguleikar, lítil, miðlungs eða mikil breyting og er aðeins einn áhættuþáttur skoðaður í einu og eru aðrir þættir hafðir óbreyttir. Áhrif hvers möguleika eru síðan metin í hverri deild fyrir sig.

Verð markaðsskuldabréfa lækkar um:	Lítill breyting	Miðlungs breyting	Mikil breyting
	5,0%	12,5%	20,0%

Áhrif á Líf I.....	-1,9%	-4,7%	-7,5%
Áhrif á Líf II.....	-2,6%	-6,4%	-10,3%
Áhrif á Líf III.....	-3,0%	-7,5%	-12,1%
Áhrif á Líf IV.....	-5,0%	-12,5%	-19,9%
Áhrif á Samtryggingardeild.....	-2,5%	-6,4%	-10,2%

Skuldabréf fyrirtækja og sveitarfélaga lækkar um:	Lítill breyting	Miðlungs breyting	Mikil breyting
	5,0%	12,5%	20,0%

Áhrif á Líf I.....	-0,5%	-1,2%	-2,0%
Áhrif á Líf II.....	-0,7%	-1,6%	-2,6%
Áhrif á Líf III.....	-0,7%	-1,9%	-3,0%
Áhrif á Líf IV.....	0,0%	0,0%	0,0%
Áhrif á Samtryggingardeild.....	-0,7%	-1,9%	-3,0%

Gengisvísalta lækkar um:	Lítill breyting	Miðlungs breyting	Mikil breyting
	5,0%	12,5%	20,0%

Áhrif á Líf I.....	-1,2%	-2,9%	-4,7%
Áhrif á Líf II.....	-0,8%	-2,1%	-3,4%
Áhrif á Líf III.....	-0,6%	-1,5%	-2,5%
Áhrif á Líf IV.....	0,0%	0,0%	0,0%
Áhrif á Samtryggingardeild.....	-0,8%	-2,0%	-3,2%

Innlend skráð hlutabréf lækkar um:	Lítill breyting	Miðlungs breyting	Mikil breyting
	5,0%	15,0%	30,0%

Áhrif á Líf I.....	-1,0%	-3,1%	-6,1%
Áhrif á Líf II.....	-0,8%	-2,3%	-4,5%
Áhrif á Líf III.....	-0,5%	-1,5%	-3,0%
Áhrif á Líf IV.....	0,0%	0,0%	0,0%
Áhrif á Samtryggingardeild.....	-0,7%	-2,1%	-4,1%

Innlend skráð og óskráð hlutabréf lækkar um:	Lítill breyting	Miðlungs breyting	Mikil breyting
	5,0%	15,0%	30,0%

Áhrif á Líf I.....	-1,3%	-3,8%	-7,5%
Áhrif á Líf II.....	-0,9%	-2,7%	-5,4%
Áhrif á Líf III.....	-0,6%	-1,8%	-3,6%
Áhrif á Líf IV.....	0,0%	0,0%	0,0%
Áhrif á Samtryggingardeild.....	-0,8%	-2,5%	-4,9%

Erlend skráð hlutabréf lækkar um:	Lítill breyting	Miðlungs breyting	Mikil breyting
	5,0%	15,0%	30,0%

Áhrif á Líf I.....	-1,0%	-3,1%	-6,2%
Áhrif á Líf II.....	-0,7%	-2,2%	-4,3%
Áhrif á Líf III.....	-0,5%	-1,4%	-2,9%
Áhrif á Líf IV.....	0,0%	0,0%	0,0%
Áhrif á Samtryggingardeild.....	-0,7%	-2,1%	-4,2%

Skýringar

2. Reikningsskilaaðferðir

Grundvöllur reikningsskilanna

Ársreikningurinn er í samræmi við lög nr. 129/1997, um skyldutryggingu lífeyrisréttinda og starfsemi lífeyrissjóða, reglur nr. 335/2015, um ársreikninga lífeyrissjóða og lög nr. 3/2006, um ársreikninga.

Gangvirðismat

Þessi skýring veitir upplýsingar um hvernig sjóðurinn ákvarðar gangvirði hinna ýmsu fjáreigna sinna. Matsaðferðum er skipt í 3 stig sem endurspeglar mikilvægi þeirra forsendna sem lagðar eru til grundvallar við ákvörðun gangvirðis fjármálagerninga. Stigin eru eftirfarandi:

Stig 1: Gangvirðismat byggir á skráðum verðbréfum á virkum markaði.

Stig 2: Gangvirðismat byggir ekki á skráðum verðum á virkum markaði (stig 1) heldur upplýsingum sem eru sannreynanlegar fyrir eignina, annað hvort beint (t.d. nylegt viðskiptaverð) eða óbeint (t.d. afleidd verð fjármálagerninga með sambærilegan líftíma á virkum markaði) eða öðrum mikilvægum markaðsupplýsingar. Í þennan flokk falla t.d. skráð verðbréf sem hafa ekki viðskiptavakt.

Stig 3: Gangvirðismat byggir á mikilvægum upplýsingum öðrum en markaðsupplýsingum. T.d. verðmat frá rekstraraðilum fagfjárfestasjóða. Í þennan flokk falla fiárfestingar síðsins í óskráðum framtakssjóðum og félögum.

Gjaldmiðlar og vísítölur

Viðskipti í erlendum gjaldmiðlum eru færð á gildandi gengi þess dags sem viðskiptin fara fram. Peningalegar eignir og skuldir í erlendum gjaldmiðlum eru færðar miðað við gengi í lok reikningsskiladags. Gengismunur sem myndast er færður í rekstrarrekning.

	Meðalgengi ársins	Gengi í lok tímabils		
	2017	2016	31.12.2017	31.12.2016
Evra (EUR).....	120,54	133,59	124,70	118,80
Bandaríkjadalur (USD).....	106,78	120,67	104,17	112,55
Sterlingspund (GBP).....	137,45	163,80	140,64	138,57
Sterlingspund (NOK).....	12,929	14,369	12,691	13,071
Sterlingspund (DKK).....	16,204	17,942	16,747	15,977

Skráning iðgjalda

Iðgjöld eru tekjfærð þegar iðgjaldaskilagreinar eru greiddar. Í árslok er einnig áætlað vegna ótilkynnta iðgjalta í samtryggingardeild. Óinnheimt iðgjöld í árslok, bæði tilkynnt og ótilkynnt, eru eignfærð sem kröfur á launagreiðendur í efnahagsrekningi. Sjá skýringu 15. Iðgjöld eru færð á því tímabili sem skuldbinding vegna þeirra myndast. Iðgjaldagreiðslurnar eru fyrst færðar inn á sameiginlegan iðgjaldareikning lífeyrissjóðsins óháð því í hvaða deild þeir greiða. Þegar skilagreinar hafa borist sjóðnum eru fjárhæðir millifærðar af þessum iðgjaldareikningi inn á réttar deildir. Þær greiðslur sem höfðu borist sjóðnum án skilagreina var skipt niður á deildir í hlutföllum hverrar deilda fyrir sig út frá iðgjaldasögu ársins 2017.

Lífeyrir

Undir lífeyri falla lífeyrisgreiðslur sjóðsins, það er ellilífeyrir, makalífeyrir, örorkulífeyrir og barnalífeyrir. Undir þennan lið fellur einnig sérstakt gjald til VIRK starfsendurhæfingarsjóðs og trygginga skv. örorkusamkomulagi. Lífeyrir er gjaldfærður þegar hann er greiddur til lífeyrisþega.

Hreinar fjárfestingatekjur

Undir þennan lið eru færðar allar fjárfestingartekjur sjóðsins að frádregnum öllum fjárfestingargjöldum. Viðskipti í öðrum gjaldmiðlum en íslenskum krónum eru umreknuð yfir í íslenskar krónur á gengi viðskiptadags. Gengismunur sem myndast við greiðslu og innheimtu krafna er færður í yfirliti um breytingu á hreinni eign sem og áfallinn gengismunur á eignir í árslok.

Hreinar tekjur af eignarhlutum í félögum og sjóðum

Þessi liður samanstendur af tekjum af fjárfestingum sjóðsins í hlutabréfum og hlutdeildarskíteinum, að frádregnum gjöldum vegna slíkra fjárfestinga annarra en gjalda sem tilgreind eru í skýringu nr. 7 um fjárfestingargjöld. Undir þennan lið falla arðgreiðslur, söluhagnaður og sölutap sem og breytingar á gangvirði. Arðtekjur eru tekjfærðar þegar ákvörðun aðalfundar um arðgreiðslu í viðkomandi félögum liggur fyrir. Í skýringu 5 má sjá hreinar fjárfestingartekjur 20 stærstu fjárfestinga sjóðsins í félögum og sjóðum.

Hreinar tekjur af skuldabréfum

Þessi liður samanstendur af tekjum af fjárfestingum sjóðsins í skuldabréfum, að frádregnum gjöldum vegna slíkra fjárfestinga annarra en gjalda sem tilgreind eru í skýringu nr. 7 um fjárfestingargjöld. Hér eru færðar vaxtatekjur, verðbætur og lántökupóknar af skuldabréfum, hagnaður og tap af sölu skuldabréfa, breytingar á gangvirði til hækunar og lækkunar og hliðstaðar tekjur og gjöld. Hér undir er einnig færð varúðarniðurfærsla skuldabréfa vegna tapshættu sem er fyrir hendi á reikningsskiladegi.

Fjárfestingagjöld

Undir þennan lið eru færð fjárfestingargjöld og þóknar til fjármálfyrirtækja vegna umsýslu og vörlugjalda. Í skýringu nr. 7 er greint frá áætlaðri umsýsluþóknun vegna fjárfestinga sjóðsins í innlendum og erlendum verðbréfa- og framtakssjóðum.

Skýringar

2. Reikningsskilaaðferðir (framhald)

Rekstrarkostnaður

Allur skrifstofu- og stjórnunarkostnaður lífeyrissjóðsins fellur undir rekstrarkostnað. Kostnaðurinn er færður til gjalda þegar hann fellur til.

Fjárfestingar

Fjárfestingar eru fjármálagerningar samkvæmt skilgreiningu laga um verðbréfaviðskipti nr. 108/2007. Fjárfestingar sjóðsins samanstanda af eignarhlutum í félögum og sjóðum, skuldabréfum og bundnum bankainnstæðum. Stjórnendur ákvarða flokkun fjárfestinga þegar þær eru færðar í upphafi og endurmeta þessa flokkun á hverjum reikningsskiladegi.

Matsaðferðir fjárfestinga

Fjármálagerningar eru metnir á gangvirði í samræmi við settar reikningsskilareglur.

Eignarhlutir í félögum og sjóðum

Eignarhlutir í félögum og sjóðum eru framseljanleg verðbréf svo sem hlutabréf, hlutdeildarskíteini og önnur slík verðbréf sem háð eru afkomu útgefanda. Þau verðbréf sem skráð eru á skipulegum verðbréfamarkaði eru eignfærð á markaðsverði í árslok, en það telst vera verðið á síðasta skráningardegi ársins. Óskráð bréf eru metin á kaupverði eða áætluðu markaðsverði hvort sem lægra er.

Skuldabréf

Undir skuldabréf eru færð öll framseljanleg skuldabréf sem gefin eru út af lánastofnunum, opinberum aðilum eða öðrum félögum. Hér er átt við bréf sem t.d. eru bundin við vísitölu eða gengi gjaldmiðla hvort sem vextir eru fastir eða hafa tiltekna vaxtaviðmiðun. Skuldabréf eru eignfærð á markaðsverði í árslok.

Niðurfærsla verðbréfa

Engin niðurfærsla er færð hjá sjóðnum í árslok þar sem allar fjárfestingar eru færðar á gangvirði.

3. Sérstök aukaframlög

	2017	2016
Árlegt fjárframlag ríkissjóðs til jöfnunar á örorkubyrði samtryggingadeilda lífeyrissjóða.....	25.142.965	16.372.271
	<u>25.142.965</u>	<u>16.372.271</u>

4. Lífeyrir

Heildarfjárhæð lífeyris greinist þannig:

	2017	2016
Ellilífeyrir	616.435.559	532.337.382
Fyrirframgreiðsla séreignarsaparnaðar.....	0	1.774.127
Örorkulífeyrir	57.301.336	58.244.581
Makalífeyrir	34.901.627	10.660.672
Barnalífeyrir	34.519.040	36.689.676
Greitt til dánabúa.....	5.441.770	17.067.477
Greitt til erlendra ríkisborgara.....	<u>16.988.230</u>	<u>13.913.985</u>
	<u>765.587.562</u>	<u>670.687.900</u>

	Líf I	Líf II	Líf III	Líf IV	Samtrygging	Samtals
Ellilífeyrir	21.193.927	41.487.862	222.473.432	312.662.673	18.617.665	616.435.559
Örorkulífeyrir	2.650.440	3.111.479	2.187.900	2.406.223	46.945.294	57.301.336
Makalífeyrir	1.140.444	4.973.511	13.839.058	10.795.569	4.153.045	34.901.627
Barnalífeyrir	1.350.870	8.213.334	16.482.058	6.548.393	1.924.385	34.519.040
Greitt til dánarbúa.....	896.455	129.593	4.193.075	222.647	0	5.441.770
Greitt til erlendra ríkisborgara.....	5.046.723	11.941.507	0	0	0	16.988.230
	<u>32.278.859</u>	<u>69.857.286</u>	<u>259.175.523</u>	<u>332.635.505</u>	<u>71.640.389</u>	<u>765.587.562</u>

Framlag til VIRK Starfsendurhæfingarsjóðs.....				21.245.559	21.245.559
Sérstök inngreiðsla inn á lán sjóðfélaga.....	781.835.374	280.444.899	123.893.338	72.007.863	0
	<u>814.114.233</u>	<u>350.302.185</u>	<u>383.068.861</u>	<u>332.635.505</u>	<u>92.885.948</u>
					1.258.181.474
					2.045.014.595

Skýringar

5. Hreinar tekjur af eignarhlutum í félögum og sjóðum árið 2017 greinast þannig niður á eignarhluti í félögum og sjóðum.

Hreinar tekjur af eignarhlutum í félögum og sjóðum árið 2017 greinast þannig niður á tegundir tekna:

	Líf I	Líf II	Líf III	Líf IV	Samtrygging	Samtals
Arðgreiðslur.....	59.204.401	30.771.005	16.208.530	0	26.425.643	132.609.579
Hagnaður/tap af sölu eignarhluta.....	575.104.934	345.258.440	194.498.905	97.956.206	237.146.286	1.449.964.771
Breytingar á gangvirði.....	-134.013.950	-14.558.897	39.903.979	-19.650.160	-35.258.298	-163.577.326
	500.295.385	361.470.548	250.611.414	78.306.046	228.313.631	1.418.997.024
Þar af áhrif gjaldmiðla á ofangreindan lið.....	-126.122.772	-99.701.257	-53.294.849	0	-87.012.670	-366.131.547

Hreinar tekjur af eignarhlutum í félögum og sjóðum árið 2017 greinast þannig niður á verðmatsaðferðir:

	Líf I	Líf II	Líf III	Líf IV	Samtrygging	Samtals
Eignarhl. í félögum og sjóðum á gangvirði - stig 1.....	267.490.096	194.284.080	137.546.265	78.306.046	110.718.652	788.345.138
Eignarhl. í félögum og sjóðum á gangvirði - stig 2.....	1.322.512	2.221.083	1.487.131	0	1.741.078	39.971.194
Eignarhl. í félögum og sjóðum á gangvirði - stig 3.....	231.482.777	164.965.385	111.578.018	0	115.853.901	590.680.691
	500.295.385	361.470.548	250.611.414	78.306.046	228.313.631	1.418.997.024

Hreinar tekjur af eignarhlutum á félögum og sjóðum árið 2017 greinast þannig niður á eignarhluti í félögum og sjóðum:

	Líf I	Líf II	Líf III	Líf IV	Samtrygging	Samtals
Eignarhlutir í innlendum félögum	-56.986.012	-47.088.563	-18.767.321	0	-37.326.821	-160.168.717
Innlend hlutdeildarskírteini	7.786.835	73.099.278	109.286.057	78.306.046	9.292.855	277.771.071
Erlend hlutdeildarskírteini	549.494.562	335.459.833	160.092.678	0	256.347.597	1.301.394.670
	500.295.385	361.470.548	250.611.414	78.306.046	228.313.631	1.418.997.024

Hreinar tekjur af eignarhlutum í félögum og sjóðum árið 2016 greinast þannig niður á tegundir tekna:

	Líf I	Líf II	Líf III	Líf IV	Samtrygging	Samtals
Arðgreiðslur.....	63.983.908	41.068.821	22.165.377	0	31.976.313	159.194.419
Hagnaður af sölu eignarhluta.....	376.668.678	213.189.943	178.511.563	150.546.928	186.053.410	1.104.970.522
Breytingar á gangvirði.....	-608.306.213	-215.969.113	-91.849.912	-81.330.951	-210.806.789	-1.208.262.978
Breyting á niðurfærslu á árinu.....	581.101	0	0	0	0	581.101
	-167.072.526	38.289.651	108.827.028	69.215.977	7.222.934	56.483.064
Þar af áhrif gjaldmiðla á ofangreindan lið.....	-277.020.884	-148.093.463	-67.714.895	0	-101.804.809	-594.634.052

Hreinar tekjur af eignarhlutum í félögum og sjóðum árið 2016 greinast þannig niður á verðmatsaðferðir:

	Líf I	Líf II	Líf III	Líf IV	Samtrygging	Samtals
Eignarhl. í félögum og sjóðum á gangvirði - stig 1.....	-247.678.201	-38.110.265	50.008.813	69.215.977	-54.949.823	-221.513.499
Eignarhl. í félögum og sjóðum á gangvirði - stig 2.....	4.131.349	15.904.016	11.077.056	0	8.596.262	39.708.683
Eignarhl. í félögum og sjóðum á gangvirði - stig 3.....	76.474.326	60.495.900	47.741.159	0	53.576.495	238.287.880
	-167.072.526	38.289.651	108.827.028	69.215.977	7.222.934	56.483.064

Hreinar tekjur af eignarhlutum í félögum og sjóðum árið 2016 greinast þannig niður á eignarhluti í félögum og sjóðum:

	Líf I	Líf II	Líf III	Líf IV	Samtrygging	Samtals
Eignarhlutir í innlendum félögum	204.250.425	161.541.287	90.549.391	0	103.102.074	559.443.177
Innlend hlutdeildarskírteini	-59.961.785	26.242.005	81.709.164	69.215.977	-17.098.840	100.106.521
Erlend hlutdeildarskírteini	-311.361.166	-149.493.641	-63.431.527	0	-78.780.300	-603.066.634
	-167.072.526	38.289.651	108.827.028	69.215.977	7.222.934	56.483.064

Skýringar

5. Hreinar tekjur af eignarhlutum í félögum og sjóðum (framhald)

Hreinar tekjur af 20 stærstu eignarhlutum í félögum og sjóðum*

	Hreinar tekjur Samtals 31.12.17	Hreinar tekjur Samtals 31.12.16
BlackRock ISF-World Index-USDIA.....	395.091.696	0
Landsbréf - Úrvalsbréf.....	-532.898.140	-212.873.557
T. Rowe Price Funds SICAV - Global Equity Class I.....	421.258.748	-119.840.181
Landsbréf - Sparibréf löng.....	212.480.437	60.687.714
Landsbréf - Global Equity Fund.....	187.411.081	-204.584.691
Landsbréf - Öndvegisbréf.....	-214.435.946	-162.911.736
Marel Food Systems hf.....	192.959.368	-46.379.541
N1 hf.....	-99.175.612	446.345.297
Reitir fasteignafélag hf.....	-49.374.442	101.839.103
Jupiter European Growth Fund.....	148.610.640	-170.628.601
Pareto Global Corporate Bond D.....	-13.741.282	0
Landsbréf - Markaðsbréf.....	42.063.741	79.451.104
Ashmore EM Total Return-II.....	2.356.707	0
Stefnir veðlánasjóður - ST 1.....	32.048.602	0
Horn II slhf.....	115.493.001	109.112.181
Reginn hf.....	-28.897.280	20.442.513
GAMMA: Novus.....	87.558.121	0
GAMMA: Opus.....	118.650.000	0
GAMMA: Iceland Fixed Income Fund.....	45.967.626	17.742.379
Landsbréf - Hekla.....	-73.690.640	3.202.170
	989.736.426	-78.395.846

*) Hreinar tekjur er samanlagður arður, söluhagnaður og óinnleyst breyting á gangvirði

6. Hreinar tekjur af skuldabréfum

Hreinar tekjur af skuldabréfum árið 2017 greinast þannig:

	Líf I	Líf II	Líf III	Líf IV	Samtrygging	Samtals
Vaxtatekjur af skuldabréfum.....	308.105.294	366.270.553	307.928.468	325.415.419	335.563.512	1.643.283.246
Verðbætur af skuldabréfum.....	72.789.723	94.291.599	74.076.342	29.533.375	90.760.938	361.451.977
Hreinar gengisbreytingar skuldabréfa.....	210.179.363	218.069.280	189.258.429	35.691.490	259.456.492	912.655.054
	591.074.380	678.631.432	571.263.239	390.640.284	685.780.942	2.917.390.277

Hreinar tekjur af skuldabréfum árið 2017 greinast þannig niður á verðmatsaðferðir:

	Líf I	Líf II	Líf III	Líf IV	Samtrygging	Samtals
Skuldabréf á gangvirði - stig 1	474.506.501	570.989.202	486.813.615	384.977.542	575.681.723	2.492.968.583
Skuldabréf á gangvirði - stig 2	97.288.680	95.826.610	77.642.055	5.662.742	99.950.793	376.370.880
Skuldabréf á gangvirði - stig 3	19.279.199	11.815.620	6.807.569	0	10.148.426	48.050.814
	591.074.380	678.631.432	571.263.239	390.640.284	685.780.942	2.917.390.277

Hreinar tekjur af skuldabréfum árið 2017 greinast þannig niður á tegundir skuldabréfa:

	Líf I	Líf II	Líf III	Líf IV	Samtrygging	Samtals
Skuldabréf með ríkisábyrgð	330.277.394	376.282.411	325.493.765	390.640.284	403.339.969	1.826.033.823
Skuldabréf sveitarfélaga	40.511.831	70.915.173	58.273.389	0	58.074.490	227.774.883
Skuldabréf og víxlar láanastofnana	134.734.519	161.777.813	133.260.132	0	151.531.192	581.303.656
Skuldabréf fyrirtækja	85.550.636	69.656.035	54.235.953	0	72.835.291	282.277.915
	591.074.380	678.631.432	571.263.239	390.640.284	685.780.942	2.917.390.277

Þar af áhrif gjaldmiðla á ofangreindan lið..... -3.162.070 -3.162.070 -3.162.070 0 -1.581.035 -11.067.245

Skýringar

6. Hreinar tekjur af skuldabréfum (framhald)

Hreinar tekjur af skuldabréfum árið 2016 greinast þannig:

	Líf I	Líf II	Líf III	Líf IV	Samtrygging	Samtals
Vaxtatekjur af skuldabréfum.....	211.719.505	229.922.334	200.764.002	208.484.801	222.330.773	1.073.221.416
Verðbætur af skuldabréfum.....	132.039.598	160.948.431	132.898.168	49.891.043	151.371.391	627.148.630
Hreinar gengisbreytingar skuldabréfa.....	-114.924.480	-75.432.763	-7.287.645	44.626.235	52.393.332	-100.625.321
Breyting á niðurfærslu á árinu.....	158.934.346	115.614.575	38.538.331	0	0	313.087.252
	387.768.969	431.052.577	364.912.856	303.002.078	426.095.496	1.912.831.975

Hreinar tekjur af skuldabréfum árið 2016 greinast þannig niður á verðmatsaðferðir:

	Líf I	Líf II	Líf III	Líf IV	Samtrygging	Samtals
Skuldabréf á gangvirði - stig 1	311.803.976	363.718.976	312.404.999	298.152.115	299.737.949	1.585.818.015
Skuldabréf á gangvirði - stig 2	70.663.345	64.943.399	51.635.449	4.849.963	124.850.286	316.942.442
Skuldabréf á gangvirði - stig 3	5.301.648	2.390.202	872.408	0	1.507.260	10.071.518
	387.768.969	431.052.577	364.912.856	303.002.078	426.095.495	1.912.831.975

Hreinar tekjur af skuldabréfum árið 2016 greinast þannig niður á tegundir skuldabréfa:

	Líf I	Líf II	Líf III	Líf IV	Samtrygging	Samtals
Skuldabréf með ríkisábyrgð	226.586.308	260.016.382	218.697.344	303.002.078	241.037.099	1.249.339.211
Skuldabréf sveitarfélaga	20.065.324	28.687.646	28.335.403	0	26.186.625	103.274.998
Skuldabréf og víxlar lánastofnana	77.646.282	86.791.862	72.336.385	0	96.350.584	333.125.113
Skuldabréf fyrirtækja	63.471.055	55.556.687	45.543.724	0	62.521.187	227.092.653
	387.768.969	431.052.577	364.912.856	303.002.078	426.095.495	1.912.831.975
Þar af áhrif gjaldmiðla á ofangreindan lið.....	-7.038.241	-7.038.241	-7.038.241	0	-3.410.254	-24.524.978

7. Fjárfestingagjöld og umsýsluþóknar

Íslenski lífeyrissjóðurinn hefur fjárfest í hlutdeildarskírteinum innlendra og erlendra verðbréfa-, fjárfestinga- og fagfjárfestasjóða sem hluti af daglegri eignastýringu. Umsýsluþóknar sjóðanna eru í öllum tilfellum reiknaðar inn í gangvirði þeirra. Sjóðirnir gefa upp umsýsluþóknar í útboðslýsingum og upplýsingablöðum. Út frá meðalstöðu Íslenska lífeyrissjóðsins í hlutdeildarskírteinum verðbréfa-, fjárfestinga- og fagfjárfestasjóða er áætlað að umsýsluþóknarinnar reiknaðar inn í gangvirði hafi verið 250,6 milljónir króna árið 2017. Áætlaðar umsýsluþóknarinn árið 2016 voru 293,3 milljónir.

Bein fjárfestingagjöld sundurliðast þannig:

	Líf I	Líf II	Líf III	Líf IV	Samtrygging	Samtals
Kaup- og söluþóknar vegna verðbréfaviðskipta..	3.378.121	2.694.970	2.244.603	2.511.309	2.464.155	13.293.158
Bankakostnaður, afgreiðslu- og vaxtagjöld.....	51.265	44.092	42.328	47.886	39.381	224.952
Umsýslu- og vörsluþóknun verðbréfa.....	15.688.614	14.686.216	11.225.208	6.802.292	12.462.196	60.864.526
Árangurstengd umsýsluþóknun.....	816.531	0	0	0	0	816.531
Gengistap af gjaldeyríseikningum	12.657.833	10.775.469	1.158.676	0	2.165.478	26.757.456
Aðkeypt sérfræðiþjónusta tengd fjárfestingum....	27.223	-5.656	-25.058	-8.576	123.765	111.698
	32.619.587	28.195.091	14.645.757	9.352.911	17.254.975	102.068.320

Bein fjárfestingagjöld og áætluð og reiknuð fjárfestingagjöld sundurliðast þannig:

LÍF I - 2017	Bein fjárfestingagjöld	Áætluð og reiknuð fjárfestingagjöld	Fjárfestingagjöld samtals	Heildareign í sjóðum að meðaltali á árinu	Hlutfall fjárfestingagjálda af meðaleign
Vegna innlendra verðbréfasjóða.....	0	4.343.131	4.343.131	545.325.292	0,80%
Vegna innlendra fjárfestingasjóða.....	0	36.739.609	36.739.609	2.226.814.436	1,65%
Vegna innlendra fagfjárfestasjóða.....	0	24.465.921	24.465.921	1.545.381.794	1,58%
Vegna erlendra verðbréfasjóða.....	0	25.562.550	25.562.550	3.160.204.590	0,81%
Vegna annarra erl. sjóða um sameiginlega fjárfestingu.....	0	370.335	370.335	62.662.935	0,59%
Kaup- og söluþóknar vegna verðbréfaviðskipta.....	3.378.121	0	3.378.121		
Vörsluþóknar.....	0	0	0		
Umsýsluþóknar vegna útvistunar eignastýringar.....	16.505.145	0	16.505.145		
Önnur fjárfestingagjöld.....	12.736.321	0	12.736.321		
	32.619.587	91.481.546	124.101.133	7.540.389.047	

Skýringar

7. Fjárfestingagjöld og umsýslupóknanir (framhald)

	Bein fjárfestingagjöld	Áætluð og reiknuð fjárfestingagjöld	Fjárfestingagjöld samtals	Heildareign í sjóðum að meðaltali á árinu	Hlutfall fjárfestingagjálða af meðaleign
LÍF I - 2016					
Vegna innlendra verðbréfasjóða.....	0	6.332.880	6.332.880	804.392.092	0,79%
Vegna innlendra fjárfestingasjóða.....	0	43.603.278	43.603.278	2.701.293.434	1,61%
Vegna innlendra fagfjárfestasjóða.....	0	27.599.484	27.599.484	1.420.316.590	1,94%
Vegna erlendra verðbréfasjóða.....	0	30.449.036	30.449.036	2.315.000.272	1,32%
Vegna annarra erl. sjóða um sameiginlega fjárfestingu.....	0	796.522	796.522	115.019.345	0,69%
Kaup- og söluþóknanir vegna verðbréfaviðskipta.....	3.992.622	0	3.992.622		
Vörslupóknanir.....	0	0	0		
Umsýslupóknanir vegna útvistunar eignastýringar.....	30.583.402	0	30.583.402		
Önnur fjárfestingagjöld.....	362.115	0	362.115		
	34.938.139	108.781.200	143.719.339	7.356.021.733	

	Bein fjárfestingagjöld	Áætluð og reiknuð fjárfestingagjöld	Fjárfestingagjöld samtals	Heildareign í sjóðum að meðaltali á árinu	Hlutfall fjárfestingagjálða af meðaleign
LÍF II - 2017					
Vegna innlendra verðbréfasjóða.....	0	8.470.917	8.470.917	1.067.547.475	0,79%
Vegna innlendra fjárfestingasjóða.....	0	24.298.585	24.298.585	1.503.103.996	1,62%
Vegna innlendra fagfjárfestasjóða.....	0	16.094.227	16.094.227	1.069.433.541	1,50%
Vegna erlendra verðbréfasjóða.....	0	15.249.524	15.249.524	2.048.452.929	0,74%
Vegna annarra erl. sjóða um sameiginlega fjárfestingu.....	0	200.083	200.083	32.486.482	0,62%
Kaup- og söluþóknanir vegna verðbréfaviðskipta.....	2.694.970	0	2.694.970		
Vörslupóknanir.....	0	0	0		
Umsýslupóknanir vegna útvistunar eignastýringar.....	14.686.216	0	14.686.216		
Önnur fjárfestingagjöld.....	10.813.905	0	10.813.905		
	28.195.091	64.313.336	92.508.427	5.721.024.423	

	Bein fjárfestingagjöld	Áætluð og reiknuð fjárfestingagjöld	Fjárfestingagjöld samtals	Heildareign í sjóðum að meðaltali á árinu	Hlutfall fjárfestingagjálða af meðaleign
LÍF II - 2016					
Vegna innlendra verðbréfasjóða.....	0	11.648.883	11.648.883	1.487.260.797	0,78%
Vegna innlendra fjárfestingasjóða.....	0	28.578.999	28.578.999	1.915.603.385	1,49%
Vegna innlendra fagfjárfestasjóða.....	0	17.554.657	17.554.657	901.431.302	1,95%
Vegna erlendra verðbréfasjóða.....	0	16.233.431	16.233.431	1.235.218.903	1,31%
Vegna annarra erl. sjóða um sameiginlega fjárfestingu.....	0	437.305	437.305	60.963.117	0,72%
Kaup- og söluþóknanir vegna verðbréfaviðskipta.....	3.365.965	0	3.365.965		
Vörslupóknanir.....	0	0	0		
Umsýslupóknanir vegna útvistunar eignastýringar.....	34.141.561	0	34.141.561		
Önnur fjárfestingagjöld.....	236.321	0	236.321		
	37.743.847	74.453.275	112.197.122	5.600.477.504	

Skýringar

7. Fjárfestingagjöld og umsýslubóknanir (framhald)

	Bein fjárfestingagjöld	Áætluð og reiknuð fjárfestingagjöld	Fjárfestingagjöld samtals	Heildareign í sjóðum að meðaltali á árinu	Hlutfall fjárfestingagjalda af meðaleign
LÍF III - 2017					
Vegna innlendra verðbréfasjóða.....	0	9.963.497	9.963.497	1.254.963.599	0,79%
Vegna innlendra fjárfestingasjóða.....	0	13.029.549	13.029.549	824.542.537	1,58%
Vegna innlendra fagfjárfestasjóða.....	0	8.923.452	8.923.452	657.886.331	1,36%
Vegna erlendra verðbréfasjóða.....	0	7.397.149	7.397.149	1.060.799.253	0,70%
Vegna annarra erl. sjóða um sameiginlega fjárfestingu.....	0	94.974	94.974	15.711.202	0,60%
Kaup- og söluþóknanir vegna verðbréfaviðskipta.....	2.244.603	0	2.244.603		
Vörsluþóknanir.....	0	0	0		
Umsýslubóknanir vegna útvistunar eignastýringar.....	11.225.208	0	11.225.208		
Önnur fjárfestingagjöld.....	1.175.946	0	1.175.946		
	14.645.757	39.408.622	54.054.379	3.813.902.922	

	Bein fjárfestingagjöld	Áætluð og reiknuð fjárfestingagjöld	Fjárfestingagjöld samtals	Heildareign í sjóðum að meðaltali á árinu	Hlutfall fjárfestingagjalda af meðaleign
LÍF III - 2016					
Vegna innlendra verðbréfasjóða.....	0	12.907.343	12.907.343	1.648.989.075	0,78%
Vegna innlendra fjárfestingasjóða.....	0	14.677.043	14.677.043	1.029.481.054	1,43%
Vegna innlendra fagfjárfestasjóða.....	0	9.319.012	9.319.012	507.377.793	1,84%
Vegna erlendra verðbréfasjóða.....	0	7.529.084	7.529.084	562.605.019	1,34%
Vegna annarra erl. sjóða um sameiginlega fjárfestingu.....	0	206.116	206.116	29.173.176	0,71%
Kaup- og söluþóknanir vegna verðbréfaviðskipta.....	2.265.915	0	2.265.915		
Vörsluþóknanir.....	0	0	0		
Umsýslubóknanir vegna útvistunar eignastýringar.....	21.680.915	0	21.680.915		
Önnur fjárfestingagjöld.....	175.156	0	175.156		
	24.121.986	44.638.598	68.760.584	3.777.626.117	

	Bein fjárfestingagjöld	Áætluð og reiknuð fjárfestingagjöld	Fjárfestingagjöld samtals	Heildareign í sjóðum að meðaltali á árinu	Hlutfall fjárfestingagjalda af meðaleign
LÍF IV - 2017					
Vegna innlendra verðbréfasjóða.....	0	8.276.161	8.276.161	1.036.874.569	0,80%
Vegna innlendra fjárfestingasjóða.....	0	0	0	0	0,00%
Vegna innlendra fagfjárfestasjóða.....	0	0	0	0	0,00%
Vegna erlendra verðbréfasjóða.....	0	0	0	0	0,00%
Vegna annarra erl. sjóða um sameiginlega fjárfestingu.....	0	0	0	0	0,00%
Kaup- og söluþóknanir vegna verðbréfaviðskipta.....	2.511.309	0	2.511.309		
Vörsluþóknanir.....	0	0	0		
Umsýslubóknanir vegna útvistunar eignastýringar.....	6.802.292	0	6.802.292		
Önnur fjárfestingagjöld.....	39.310	0	39.310		
	9.352.911	8.276.161	17.629.072	1.036.874.569	

Skýringar

7. Fjárfestingagjöld og umsýslubóknanir (framhald)

	Bein fjárfestingagjöld	Áætluð og reiknuð fjárfestingagjöld	Fjárfestingagjöld samtals	Heildareign í sjóðum að meðaltali á árinu	Hlutfall fjárfestingagjalda af meðaleign
Líf IV - 2016					
Vegna innlendra verðbréfasjóða.....	0	12.095.744	12.095.744	1.512.771.266	0,80%
Vegna innlendra fjárfestingasjóða.....	0	0	0	0	0,00%
Vegna innlendra fagfjárfestasjóða.....	0	0	0	0	0,00%
Vegna erlendra verðbréfasjóða.....	0	0	0	0	0,00%
Vegna annarra erl. sjóða um sameiginlega fjárfestingu.....	0	0	0	0	0,00%
Kaup- og söluþóknanir vegna verðbréfaviðskipta.....	3.480.048	0	0		
Vörslubóknanir.....	0	0	0		
Umsýslubóknanir vegna útvistunar eignastýringar.....	5.617.773	0	0		
Önnur fjárfestingagjöld.....	82.563	0	0		
	9.180.384	12.095.744	12.095.744	1.512.771.266	

	Bein fjárfestingagjöld	Áætluð og reiknuð fjárfestingagjöld	Fjárfestingagjöld samtals	Heildareign í sjóðum að meðaltali á árinu	Hlutfall fjárfestingagjalda af meðaleign
Samtrygging - 2017					
Vegna innlendra verðbréfasjóða.....	0	1.155.816	1.155.816	145.471.422	0,79%
Vegna innlendra fjárfestingasjóða.....	0	20.298.470	20.298.470	1.257.134.734	1,61%
Vegna innlendra fagfjárfestasjóða.....	0	12.387.637	12.387.637	836.115.186	1,48%
Vegna erlendra verðbréfasjóða.....	0	13.182.226	13.182.226	1.716.494.220	0,77%
Vegna annarra erl. sjóða um sameiginlega fjárfestingu.....	0	94.975	94.975	15.711.232	0,60%
Kaup- og söluþóknanir vegna verðbréfaviðskipta.....	2.464.155	0	2.464.155		
Vörslubóknanir.....	0	0	0		
Umsýslubóknanir vegna útvistunar eignastýringar.....	12.462.196	0	12.462.196		
Önnur fjárfestingagjöld.....	2.328.624	0	2.328.624		
	17.254.975	47.119.123	64.374.098	3.970.926.794	

	Bein fjárfestingagjöld	Áætluð og reiknuð fjárfestingagjöld	Fjárfestingagjöld samtals	Heildareign í sjóðum að meðaltali á árinu	Hlutfall fjárfestingagjalda af meðaleign
Samtrygging - 2016					
Vegna innlendra verðbréfasjóða.....	0	3.780.167	3.780.167	477.329.929	0,79%
Vegna innlendra fjárfestingasjóða.....	0	23.299.942	23.299.942	1.504.090.274	1,55%
Vegna innlendra fagfjárfestasjóða.....	0	13.626.135	13.626.135	716.410.111	1,90%
Vegna erlendra verðbréfasjóða.....	0	12.357.493	12.357.493	1.007.348.014	1,23%
Vegna annarra erl. sjóða um sameiginlega fjárfestingu.....	0	206.116	206.116	29.175.640	0,71%
Kaup- og söluþóknanir vegna verðbréfaviðskipta.....	1.971.392	0	1.971.392		
Vörslubóknanir.....	0	0	0		
Umsýslubóknanir vegna útvistunar eignastýringar.....	27.182.200	0	27.182.200		
Önnur fjárfestingagjöld.....	331.117	0	331.117		
	29.484.709	53.269.853	82.754.562	3.734.353.968	

Skýringar

8. Rekstrargjöld

Hjá lífeyrissjóðnum er enginn starfsmaður en samkvæmt rekstrarsamningi milli sjóðsins og Landsbankans annast bankinn starfrækslu sjóðsins.

Laun og tengd gjöld til stjórnar sjóðsins sundurliðast þannig:

	2017	2016
Atli Atlasson, formaður stjórnar.....	2.128.000	1.984.000
Snorri Ómarsson, varafirmaður stjórnar.....	1.596.000	1.488.000
Þórir Óskarsson.....	1.064.000	992.000
Erla Ósk Ásgeirsdóttir.....	1.064.000	992.000
Una Eyþórsdóttir.....	1.064.000	992.000
Þorsteinn Frímann Sigurðsson.....	436.000	427.000
Guðríður Sigurðardóttir.....	202.000	262.000
Valur Ægísson.....	492.000	358.500
Mótframlag í lífeyrissjóð og tryggingagjald.....	1.340.246	1.317.819
	<u>9.386.246</u>	<u>8.813.319</u>

Laun og tengd gjöld til endurskoðunarnefndar sjóðsins sundurliðast þannig:

	2017	2016
Þórir Óskarsson.....	258.000	504.000
Ólafur Örn Ingólfsson.....	172.000	336.000
Þorsteinn Frímann Sigurðsson.....	172.000	336.000
	<u>602.000</u>	<u>1.176.000</u>

Kostnaður vegna endurskoðunar:

Kostnaður vegna innri endurskoðunar er innifalinn í rekstrarsamningi sjóðsins við Landsbankann.

	2017	2016
Endurskoðun ársreiknings.....	2.814.618	7.216.583
Könnuð árshlutauppgjör.....	0	998.233
Tæknileg aðstoð við gerð ársreiknings.....	846.932	470.394
	<u>3.661.550</u>	<u>8.685.210</u>

Þóknanir til tryggingafræðings sjóðsins sundurliðast þannig:

	2017	2016
Þóknun fyrir útreikninga á tryggingafræðilegi stöðu.....	1.388.800	1.215.200
Útreikningur örorkumats og lífeyrisúrskurðir.....	2.503.846	881.838
Önnur þjónusta.....	322.400	223.200
	<u>4.215.046</u>	<u>2.320.238</u>

Rekstrarkostnaður sundurliðast þannig:

	2017	2016
Skrifstofu og stjórnunarkostnaður:		
Reiknaður umsýslu- og stjórnunarkostnaður.....	123.362.113	106.834.353
Endurskoðun og reikningsskil.....	3.661.550	8.685.210
Stjórnarlaun og tengd gjöld	9.386.246	8.813.319
Fjármálaeftirlitið.....	10.203.000	8.964.000
Lagt í bundna séreign vegna örorku.....	3.688.844	6.049.635
Tryggingastærðfræðingur.....	4.215.046	2.320.238
Landssamtök lífeyrissjóða.....	3.168.909	1.828.241
Endurskoðunarnefndarlaun	602.000	1.176.000
Lögfræðikostnaður vegna innheimtu iðgjalta.....	482.032	117.078
Annar lögfræðikostnaður.....	0	193.036
Ýmis kostnaður.....	282.940	808.643
	<u>159.052.680</u>	<u>145.789.753</u>

Umsýslubóknun Íslenska lífeyrissjóðsins til rekstraraðila er 0,28% af meðalstöðu hreinnar eignar yfir árið. Því til viðbótar reiknast árangurstengd þóknun ef ávöxtun eigna sjóðsins fer umfram þær viðmiðunarvisítörlar sem fjárfestingastefna sjóðsins tekur mið af. Árangurstengd þóknun er 8-20% af ávöxtun umfram viðmið sjóðsins. Samanlögð þóknun getur þó ekki farið umfram 0,15% af eignum. Árangurstengd þóknun er reiknuð sérstaklega fyrir samtryggingardeild og hverja ávöxtunarleið séreignardeildar. Árangurstengd þóknun reiknast aðeins af jákvæðri ávöxtun.

Skýringar

9. Eignarhlutir í félögum og sjóðum

Eignarhlutir í félögum og sjóðum greinast þannig:

		2017	2016
Eignarhlutar í innlendum hlutafélögum	4.049.831.572	4.388.632.401	
Eignarhlutar í erlendum hlutafélögum	85.913.595	0	
Hlutdeildarskírteini í innlendum sjóðum	13.289.086.190	16.895.200.691	
Hlutdeildarskírteini í erlendum sjóðum	10.660.828.194	6.241.927.355	
	<u>28.085.659.551</u>	<u>27.525.760.447</u>	

Eignarhlutar í skráðum innlendum félögum greinast þannig:

	Lif I	Lif II	Lif III	Lif IV	Samtrygging	Samtals
Skráð félög:						
Marel Food Systems hf.....	439.854.617	321.972.537	177.570.542	0	248.872.146	1.188.269.842
N1 hf.....	336.680.418	258.162.918	154.419.840	0	197.618.658	946.881.834
Reitir fasteignafélag hf.....	255.449.928	240.152.764	143.626.278	0	169.275.434	808.504.404
Reginn hf.....	152.817.493	112.146.366	62.229.619	0	87.678.882	414.872.360
EIK fasteignafélag hf.....	104.838.293	82.574.100	46.443.660	0	62.383.863	296.239.916
HB-Grandi hf.....	33.987.695	26.860.610	15.742.685	0	15.016.820	91.607.810
Skeljungur hf.....	33.161.201	20.564.672	10.371.755	0	16.024.436	80.122.064
Hagar haf.....	29.535.399	20.999.264	11.613.709	0	16.610.630	78.759.002
Nýherji hf.....	24.169.767	19.338.504	10.269.438	0	15.173.169	68.950.878
Skráð félög alls	<u>1.410.494.811</u>	<u>1.102.771.735</u>	<u>632.287.526</u>	<u>0</u>	<u>828.654.038</u>	<u>3.974.208.110</u>

Eignarhlutar í óskráðum innlendum félögum greinast þannig:

Oskráð félög:	33.112.768	18.814.075	9.783.317	0	13.546.133	75.256.293
Önnur óskráð hlutabréf.....	113.460	80.944	45.378	0	127.387	367.169
Óskráð félög alls	<u>33.226.228</u>	<u>18.895.019</u>	<u>9.828.695</u>	<u>0</u>	<u>13.673.520</u>	<u>75.623.462</u>
Hlutabréfæign innlend alls	<u>1.443.721.039</u>	<u>1.121.666.754</u>	<u>642.116.221</u>	<u>0</u>	<u>842.327.558</u>	<u>4.049.831.572</u>

Hlutdeildarskírteini í innlendum skuldabréfasjóðum greinast þannig:

	Lif I	Lif II	Lif III	Lif IV	Samtrygging	Samtals
Landsbréf - Sparibréf löng	452.488.642	839.422.642	609.275.822	804.405.132	0	2.705.592.238
Landsbréf - Markaðsbréf	0	106.570.824	498.398.344	0	0	604.969.168
Landsbréf - Sparibréf óverðtryggd	101.861.994	101.861.994	101.861.994	0	0	305.585.982
Landsbréf - Veltubréf	0	22.875	0	0	16.849	39.724
Skuldabréfasjóðir alls.....	<u>554.350.636</u>	<u>1.047.878.335</u>	<u>1.209.536.160</u>	<u>804.405.132</u>	<u>16.849</u>	<u>3.616.187.112</u>

Hlutdeildarskírteini í innlendum hlutabréfasjóðum greinast þannig:

	Lif I	Lif II	Lif III	Lif IV	Samtrygging	Samtals
Landsbréf - Úrvalsbréf	1.357.435.621	895.732.741	500.096.525	0	736.372.563	3.489.637.450
Landsbréf - Öndvegisbréf	629.523.579	406.261.422	184.132.155	0	343.664.873	1.563.582.029
Hlutabréfasjóðir alls.....	<u>1.986.959.200</u>	<u>1.301.994.163</u>	<u>684.228.680</u>	<u>0</u>	<u>1.080.037.436</u>	<u>5.053.219.479</u>

Skýringar

9. Eignarhlutir í félögum og sjóðum (framhald)

	Lif I	Lif II	Lif III	Lif IV	Samtrygging	Samtals
Önnur innlend hlutdeildarskíteini:						
Stefnir veðlánasjóður - ST 1	111.201.847	140.091.383	126.186.784	0	116.568.588	494.048.602
Horn II slhf.	200.117.530	122.691.139	58.367.639	0	95.293.970	476.470.278
GAMMA: NOVUS	122.600.911	98.080.728	73.560.546	0	73.560.546	367.802.731
GAMMA: OPUS	115.450.000	92.360.000	69.270.000	0	69.270.000	346.350.000
GAMMA: Iceland Fixed Income Fund	86.672.366	95.744.852	85.668.368	0	76.449.846	344.535.432
Hekla fagfjárfestasjóður	141.514.634	88.804.738	37.905.489	0	71.056.019	339.280.880
SÍA II slhf	126.101.545	77.062.027	37.029.666	0	60.048.454	300.241.692
Horn III slhf.	122.061.839	69.353.361	36.063.761	0	49.934.400	277.413.361
GAMMA: AGROS	84.819.000	68.374.500	51.064.500	0	51.064.500	255.322.500
GAMMA: CREDIT	55.902.523	58.729.500	61.992.250	0	58.729.500	235.353.773
Heimavellir leigufélag slhf.	83.076.923	54.000.000	27.692.307	0	42.923.077	207.692.307
FSÍ	98.574.494	34.499.822	14.785.638	0	34.499.822	182.359.776
Landsbréf - Veðskuldbréfasjóður slhf.	73.721.276	41.887.138	21.781.344	0	30.158.792	167.548.550
Akta HL1	67.466.008	43.371.003	19.275.998	0	33.732.991	163.846.000
Edda slhf.	62.412.448	37.150.267	18.203.631	0	30.834.721	148.601.067
ITF I slhf	36.061.063	22.109.049	10.517.755	0	17.171.996	85.859.863
Frumtak slhf.	35.567.391	21.451.523	10.728.488	0	16.936.842	84.684.244
SÍA III slhf	22.253.267	13.624.520	6.509.426	0	10.596.782	52.983.995
Brunnur vaxtasjóður slhf.	14.326.559	8.868.822	4.093.303	0	6.822.171	34.110.855
Veðskuldbréfasjóður IV	10.089.500	5.935.000	2.967.500	0	4.748.000	23.740.000
Stefnir Real Estate II	6.644.731	4.983.500	3.507.076	0	3.322.366	18.457.673
SÍA I slhf	6.179.050	3.089.532	1.235.796	0	2.471.642	12.976.020
Önnur hlutdeildarskíteini alls.....	1.682.814.905	1.202.262.404	778.407.265	0	956.195.025	4.619.679.599
Innlend hlutdeildarskíteini alls.....	4.224.124.741	3.552.134.902	2.672.172.105	804.405.132	2.036.249.310	13.289.086.190
Eignarhlutar í skráðum erlendum félögum greinast þannig:						
Össur hf.....	31.993.220	23.381.717	14.467.181	0	16.071.477	85.913.595
	31.993.220	23.381.717	14.467.181	0	16.071.477	85.913.595
Hlutabréfaeign erlend alls	31.993.220	23.381.717	14.467.181	0	16.071.477	85.913.595

Hlutdeildarskíteini í erlendum hlutabréfasjóðum greinast þannig:

	Lif I	Lif II	Lif III	Lif IV	Samtrygging	Samtals
BlackRock ISF-World Index-USA	1.615.704.380	1.233.434.305	712.811.202	0	921.935.625	4.483.885.512
T. Rowe Price Global Equity Fund	943.119.849	564.870.390	235.712.309	0	572.124.391	2.315.826.939
Landsbréf - Global Equity Fund	652.832.173	363.999.878	168.586.981	0	399.995.273	1.585.414.305
Jupiter European Growth fund	350.096.322	199.126.096	92.063.710	0	92.082.257	733.368.385
T. Rowe Price - Emerging Markets	46.165.159	41.031.485	30.769.552	0	30.769.552	148.735.748
Landsbréf - Nordic 40	7.543.121	6.416.151	3.035.819	0	3.035.820	20.030.911
Hlutabréfasjóðir alls.....	3.615.461.004	2.408.878.305	1.242.979.573	0	2.019.942.918	9.287.261.800

Önnur erlend hlutdeildarskíteini greinast þannig:

	Lif I	Lif II	Lif III	Lif IV	Samtrygging	Samtals
Pareto Global corporate Bond D	191.338.160	167.771.517	131.760.720	0	148.444.371	639.314.768
Ashmore EM Total Return II	165.568.026	160.621.194	120.469.034	0	120.160.085	566.818.339
Landsbanki Private Equity II	81.303.265	39.584.231	19.711.247	0	19.711.236	160.309.979
Landsbanki Mezzanine Fund II	2.849.327	2.374.438	949.769	0	949.774	7.123.308
Önnur hlutdeildarskíteini alls.....	441.058.778	370.351.380	272.890.770	0	289.265.466	1.373.566.394
Erlend hlutdeildarskíteini alls.....	4.056.519.782	2.779.229.685	1.515.870.343	0	2.309.208.384	10.660.828.194
Hlutdeildarskíteini alls.....	8.280.644.523	6.331.364.587	4.188.042.448	804.405.132	4.345.457.694	23.949.914.384
Eignarhlutir í félögum og sjóðum alls.....	9.756.358.782	7.476.413.058	4.844.625.850	804.405.132	5.203.856.729	28.085.659.551

Skýringar

9. Eignarhlutir í félögum og sjóðum (framhald)

Samanlagt kostnaðarverð og eignarhlutdeild í skráðum innlendum félögum greinast þannig:

	Samanlögð eignarhlutdeild í félagi	Samanlagt-kostnaðarverð
N1 hf.....	3,32%	577.346.839
Reitir fasteignafélag hf.....	1,30%	512.015.559
Marel Food Systems hf.....	0,50%	816.069.565
Hagar hf.....	0,19%	73.559.947
EIK fasteignafélag hf.....	0,84%	245.665.357
Reginn hf.....	1,04%	314.274.348
HB-Grandi hf.....	0,14%	82.149.052
Origo hf.....	0,56%	56.711.843
Skeljungur.....	0,57%	92.109.832
		2.769.902.342

Kostnaðarverð og eignarhlutdeild í innlendum óskráðum félögum greinast þannig:

	Samanlögð eignarhlutdeild í félagi	Samanlagt-kostnaðarverð
Ölgerðin Egill Skallagríms hf.....	1,00%	99.674.341
Önnur óskráð hlutabréf.....	0,02%	383.930
		100.058.271

Kostnaðarverð og eignarhlutdeild í erlendum félögum greinast þannig:

	Samanlögð eignarhlutdeild í félagi	Samanlagt-kostnaðarverð
Össur hf.....	0,04%	89.866.488
		89.866.488

Samanlagt kostnaðarverð og eignarhlutdeild í innlendum hlutdeildarskíteinum skuldabréfasjóða greinast þannig:

	Samanlögð eignarhlutdeild í sjóði	Samanlagt-kostnaðarverð
Landsbréf - Markaðsbréf.....	16,05%	485.260.457
Landsbréf - Sparibréf plús.....	16,92%	2.486.940.448
Landsbréf - Veltubréf	0,00%	38.459
Landsbréf - Sparibréf óverðtryggð.....	37,92%	300.000.000
GAMMA: CREDIT.....	2,35%	215.355.194
		3.487.594.557

Samanlagt kostnaðarverð og eignarhlutdeild í innlendum hlutdeildarskíteinum hlutabréfasjóða greinast þannig:

	Samanlögð eignarhlutdeild í sjóði	Samanlagt-kostnaðarverð
Landsbréf - Úrvalsbréf.....	31,14%	2.825.124.169
Landsbréf - Öndvegisbréf.....	37,43%	1.273.870.314
		4.098.994.483

Skýringar

9. Eignarhlutir í félögum og sjóðum (framhald)

Samanlagt kostnaðarverð og eignarhlutdeild í öðrum innlendum hlutdeildarskirteinum greinast þannig:

	Samanlöggð eignarhlutdeild í sjóði	Samanlagt-kostnaðarverð
Horn II slhf.....	4,68%	222.337.855
Landsbréf - Hekla.....	20,75%	249.576.418
SIA II slhf.....	4,00%	172.860.667
GAMMA: NOVUS.....	7,17%	152.425.500
Stefnir veðlánasjóður - ST 1.....	15,89%	462.000.000
GAMMA: Iceland Fixed Income Fund.....	4,56%	199.470.402
Framtakssjóður Íslands slhf.....	1,01%	84.036.763
GAMMA: OPUS.....	12,95%	150.000.000
Horn III slhf.....	4,17%	336.666.700
Heimavellir leigufélag slhf.....	1,18%	115.384.614
Edda slhf.....	4,00%	100.606.082
Landsbréf - Veðskuldbréfasjóður slhf.....	2,87%	163.813.600
Frumtak slhf.....	3,00%	92.048.215
ITF I slhf.....	2,43%	79.368.801
Brunnur vaxtasjóður slhf.....	3,80%	49.950.000
SRE II slhf.....	3,05%	19.046.200
Veðskuldbréfasjóður IV.....	2,48%	20.000.000
SÍA III slhf.....	2,72%	61.288.600
SIA I slhf.....	6,23%	5.717.668
		<u>2.736.598.085</u>

Samanlagt kostnaðarverð og eignarhlutdeild í hlutdeildarskirteinum erlendra hlutabréfasjóða greinast þannig:

	Samanlöggð eignarhlutdeild í sjóði	Samanlagt-kostnaðarverð
T. Rowe Price Global Equity fund.....	4,07%	1.490.105.911
Landsbréf - Global Equity Fund.....	41,75%	1.272.655.585
T. Rowe Price - Emerging Markets.....	0,06%	145.185.276
Jupiter European Growth fund.....	0,25%	644.833.918
Blackrock - World Index.....	0,33%	4.121.697.995
Landsbréf - Nordic 40.....	6,48%	19.085.734
		<u>7.693.564.419</u>

Samanlagt kostnaðarverð og eignarhlutdeild í hlutdeildarskíreinum erlendra skuldabréfasjóða greinast þannig:

Ashmore Emerging Markets Total Return Fund.....	0,25%	565.530.361
Pareto Global Corporate Bond Fund.....	1,23%	659.237.260
		<u>1.224.767.621</u>

Samanlagt kostnaðarverð og eignarhlutdeild í öðrum erlendum hlutdeildarskíreinum greinast þannig:

	Samanlöggð eignarhlutdeild í sjóði	Samanlagt-kostnaðarverð
LPE II.....	2,80%	62.299.115
Landsbanki Mezzanine Fund II.....	15,61%	3.801.969
		<u>66.101.083</u>

Samtals kostnaðarverð eignarhluta í félögum og sjóðum..... 22.267.447.349

Eignarhlutir í félögum og sjóðum 2017 flokkaðir eftir matsaðferðum:

	Líf I	Líf II	Líf III	Líf IV	Samtrygging	Samtals
Eignarhlutir í félögum og sjóðum - stig 1.....	7.956.165.060	6.213.274.091	4.035.728.874	804.405.132	4.213.310.324	23.222.883.481
Eignarhlutir í félögum og sjóðum - stig 2.....	0	22.875	0	0	16.848	39.723
Eignarhlutir í félögum og sjóðum - stig 3.....	1.800.193.724	1.263.116.093	808.896.976	0	990.529.555	4.862.736.348
	<u>9.756.358.784</u>	<u>7.476.413.059</u>	<u>4.844.625.849</u>	<u>804.405.132</u>	<u>5.203.856.727</u>	<u>28.085.659.551</u>

Skýringar

9. Eignarhlutir í félögum og sjóðum (framhald)

Eignarhlutir í félögum og sjóðum 2016 flokkaðir eftir matsaðferðum:

	Líf I	Líf II	Líf III	Líf IV	Samtrygging	Samtals
Eignarhlutir í félögum og sjóðum - stig 1.....	7.454.423.363	5.815.830.169	4.028.429.935	1.443.147.804	3.989.000.582	22.730.831.853
Eignarhlutir í félögum og sjóðum - stig 2.....	230.340.382	49.020.431	100.079.281	0	101.065.151	480.505.245
Eignarhlutir í félögum og sjóðum - stig 3.....	1.634.941.529	1.114.590.793	685.469.628	0	879.421.399	4.314.423.349
	9.319.705.274	6.979.441.393	4.813.978.844	1.443.147.804	4.969.487.132	27.525.760.447

10. Skuldabréf

Skuldabréf greinast þannig:

					2017	2016
Skuldabréf með ríkisábyrgð.....					24.115.633.584	21.276.196.120
Skuldabréf sveitarfélaga.....					3.227.032.788	2.237.125.816
Sértryggð skuldabréf láanastofnana.....					9.667.838.893	5.368.015.347
Skuldabréf og víxlar fyrirtækja.....					4.601.848.607	4.170.846.339
					41.612.353.872	33.052.183.622

Skuldabréf með ríkisábyrgð greinast þannig:

	Líf I	Líf II	Líf III	Líf IV	Samtrygging	Samtals
Ríkisbréf.....	1.364.054.551	1.995.527.404	1.628.311.773	5.667.917.175	1.836.943.399	12.492.754.302
Íbúðabréf.....	1.917.685.916	2.321.460.239	2.181.314.828	1.611.325.781	2.842.044.665	10.873.831.429
Húsbréf.....	8.997.269	8.997.245	8.997.245	7.940.150	48.875.674	83.807.583
Landsvirkjun.....	176.306.184	176.306.184	156.716.609	0	0	509.328.977
Búnaðarbanki Íslands.....	0	10.671.520	0	0	0	10.671.520
Byggðastofnun.....	40.209.545	40.209.545	30.157.159	4.506.364	30.157.159	145.239.772
Skuldabréf með ríkisábyrgð alls.....	3.507.253.465	4.553.172.137	4.005.497.614	7.291.689.470	4.758.020.897	24.115.633.584

Önnur skuldabréf greinast þannig

	Líf I	Líf II	Líf III	Líf IV	Samtrygging	Samtals
Skuldabréf sveitarfélaga.....	563.398.422	899.845.125	868.469.914	0	895.319.327	3.227.032.788
Sértryggð skuldabréf láanastofnana.....	2.421.010.673	2.537.536.011	2.329.021.858	0	2.380.270.351	9.667.838.893
Skuldabréf og víxlar fyrirtækja.....	1.185.406.901	1.197.614.849	1.012.698.776	0	1.206.128.075	4.601.848.601
Önnur skuldabréf alls.....	4.169.815.996	4.634.995.985	4.210.190.548	0	4.481.717.753	17.496.720.282
Skuldabréf alls.....	15.354.138.926	18.376.336.244	16.431.376.324	14.583.378.940	18.479.477.300	41.612.353.872

10. Skuldabréf

Skuldabréf 2017 flokkuð eftir matsaðferðum:

	Líf I	Líf II	Líf III	Líf IV	Samtrygging	Samtals
Skuldabréf á gangvirði - stig 1.....	5.822.630.740	7.331.611.877	6.643.957.339	7.279.242.956	7.373.492.312	34.450.935.224
Skuldabréf á gangvirði - stig 2.....	1.714.319.061	1.735.047.173	1.484.036.135	12.446.514	1.756.943.451	6.702.792.334
Skuldabréf á gangvirði - stig 3.....	140.119.667	121.509.072	87.694.688	0	109.302.887	458.626.314
	7.677.069.465	9.188.168.122	8.215.688.162	7.291.689.470	9.239.738.650	41.612.353.872

Skuldabréf 2016 flokkuð eftir matsaðferðum:

	Líf I	Líf II	Líf III	Líf IV	Samtrygging	Samtals
Skuldabréf á gangvirði - stig 1.....	4.823.123.405	6.172.210.236	5.238.278.780	5.116.197.313	5.778.087.701	27.127.897.435
Skuldabréf á gangvirði - stig 2.....	1.522.251.723	1.459.222.444	1.202.403.231	144.959.252	1.395.825.064	5.724.661.714
Skuldabréf á gangvirði - stig 3.....	105.082.127	47.374.976	17.292.348	0	29.875.022	199.624.473
	6.450.457.255	7.678.807.656	6.457.974.359	5.261.156.565	7.203.787.787	33.052.183.622

Skýringar

11. Niðurfærsla verðbréfa

Engin niðurfærsla er færð í árslok 2017 þar sem allar eignir félagsins eru færðar á gangvirði.

12. Skipting fjárfestinga eftir gjaldmiðlum

Fjárfestingar skiptast þannig eftir gjaldmiðlum:

	Líf I	Líf II	Líf III	Líf IV	Samtrygging	Samtals 31.12.2017
Fjárfestingar í ISK.....	13.966.159.082	14.188.000.439	11.660.522.300	8.096.094.602	12.501.134.218	60.411.910.641
Fjárfestingar í USD.....	2.813.026.511	2.042.426.469	1.142.231.192	0	1.666.224.205	7.663.908.377
Fjárfestingar í EUR.....	438.942.708	245.126.478	114.810.776	0	114.829.312	913.709.274
Fjárfestingar í NOK.....	191.338.160	167.771.517	131.760.720	0	148.444.371	639.314.768
Fjárfestingar í DKK.....	31.993.220	23.381.717	14.467.181	0	16.071.477	85.913.595
Fjárfestingar í GBP.....	2.849.326	2.374.439	949.768	0	949.774	7.123.307
	<u>17.444.309.007</u>	<u>16.669.081.059</u>	<u>13.064.741.937</u>	<u>8.096.094.602</u>	<u>14.447.653.357</u>	<u>69.721.879.962</u>
Hlutfallsleg skipting	25,0%	23,9%	18,7%	11,6%	20,7%	100% Samtals
	Líf I	Líf II	Líf III	Líf IV	Samtrygging	31.12.2016
Fjárfestingar í ISK.....	13.117.311.440	13.060.880.329	10.438.562.309	6.704.304.367	10.877.098.705	54.198.157.151
Fjárfestingar í USD.....	1.679.784.993	1.060.821.417	587.773.205	0	846.775.944	4.175.155.559
Fjárfestingar í EUR.....	970.438.422	529.999.054	245.498.564	0	448.943.620	2.194.879.660
Fjárfestingar í GBP.....	12.996.567	10.830.473	4.332.158	0	4.332.190	32.491.388
	<u>15.780.531.422</u>	<u>14.662.531.273</u>	<u>11.276.166.236</u>	<u>6.704.304.367</u>	<u>12.177.150.459</u>	<u>60.600.683.758</u>

13. Skuldbinding í framtaks- og fasteignasjóðum

Lífeyrissjóðurinn hefur skuldbundið sig til þess að fjárfesta í framtaks- og fasteignasjóðum. Heildarskuldbinding í framtaks- og fasteignasjóðum í árslok 2017 var 766,3 m.kr. samanborið við 1.256,4 m.kr. í árslok 2016. Skuldbindingin er öll í íslenskum krónum og greiðist á næstu fimm árum.

14. Lífeyrisskuldbindingar

Tryggingafræðilegt mat á lífeyrisskuldbindingum samtryggingardeilda sjóðsins: (Tölurnar hér fyrir neðan eru í milljónum króna)

Tryggingafræðilegt mat á lífeyrisskuldbindingum sjóðsins fer fram einu sinni á ári og miðar við stöðu í árslok.

Eignir:	2017	2016
Endurmetin eign til tryggingafræðilegs uppgjörs í árslok.....	36.676,9	28.009,7
Endurmetin eign til tryggingafræðilegs uppgjörs í ársbyrjun.....	28.009,7	22.088,5
Hækkun/lækkun endurmetinnar eignar á árinu.....	8.667,2	5.921,2

Skuldbindingar:	2017	2016
Skuldbindingar í árslok.....	36.350,6	27.991,1
Skuldbindingar í ársbyrjun.....	27.991,1	21.422,6
Hækkun/lækkun skuldbindinga á árinu.....	8.359,5	6.568,5
Breyting á tryggingafræðilegi stöðu á árinu.....	307,7	-647,3

	2017	2016
Áfallnar lífeyrisskuldbindingar í ársbyrjun.....	11.238,1	9.371,0
Hækkun lífeyrisskuldbindinga vegna vaxta og verðbóta.....	637,5	531,0
Hækkun áunninna réttinda vegna iðgjalda ársins.....	1.619,0	1.120,0
Lækkun vegna greidds lífeyris á árinu.....	-71,6	-72,0
Hækkun vegna nýrra lífslíkatafna.....	0,0	294,1
Hækkun/lækkun vegna annarra breytinga.....	-307,9	-6,0
Áfallnar lífeyrisskuldbindingar í árslok.....	13.115,1	11.238,1

Skýringar

15. Kröfur á launagreiðendur

Kröfur á launagreiðendur greinast þannig:	31.12.2017	31.12.2016
Eignfærsla óinnheimtra iðgjalda.....	160.803.919	83.967.769
	160.803.919	83.967.769

16. Aðrar kröfur

Aðrar kröfur greinast þannig:	31.12.2017	31.12.2016
Kröfur vegna iðgjalfaflutninga.....	0	1.972.793
Aðrar skammtímakröfur.....	6.850.314	3.885.983
	6.850.314	5.858.776

17. Aðrar skuldir

Aðrar skuldir greinast þannig:	31.12.2017	31.12.2016
Ógreiddir staðgreiðsluskattar.....	32.030.764	20.828.051
Ógreiddur kostnaður.....	283.623.468	83.083.882
Lánardrottnar.....	9.676.233	9.701.389
	325.330.465	113.613.322

18. Samþykki ársreiknings

Ársreikningurinn var samþykktur af stjórn og framkvæmdastjóra sjóðsins þann 11. apríl 2018.

Skýringar

19. Kennitölur

Fimm ára yfirlit um kennitölur sjóðsins:

	2017	2016	2015	2014	2013
Ávöxtun:					
Hrein raunávöxtun	4,62%	0,95%	10,82%	4,30%	2,76%
Meðaltal hreinnar raunávöxtunar					
sl. 3 ár	5,43%	5,28%	5,92%	3,55%	3,41%
sl. 5 ár *	4,68%	4,44%	5,05%	4,68%	4,84%
sl. 10 ár *	0,16%	-0,09%	0,79%	0,58%	0,83%
*) Ávöxtunartölur samtryggingadeildar frá 2002 til og með 2011 hafa ekki verið reiknaðar upp m.t.t. reglna 335/2015 varðandi virðisbreytingu skuldabréfa					
Skrifstofu og stjórnunarkostnaður í hlutfalli af eignum:.....	0,22%	0,24%	0,23%	0,29%	0,35%
Hlutfallsleg skipting fjárfestinga:					
Skráðir eignarhlutir í félögum og sjóðum.....	34,02%	37,88%	37,95%	39,22%	34,21%
Skráð skuldabréf.....	58,37%	50,76%	50,67%	49,22%	50,78%
Óskráðir eignarhlutir í félögum og sjóðum.....	6,27%	6,97%	6,98%	7,49%	6,27%
Óskráð skuldabréf.....	1,31%	0,42%	0,42%	1,08%	5,69%
Bankainnstæður.....	0,03%	3,97%	3,98%	2,98%	3,05%
Lykiltölur á föstu verðlagi:					
Iðgjöld alls (á föstu verðlagi).....	7.405.907.742	6.314.450.895	5.306.120.088	3.579.780.513	3.330.306.706
Lífeyrir alls (á föstu verðlagi).....	2.045.014.595	1.888.763.014	1.608.236.644	2.060.140.469	1.496.351.397
Hreinar fjárfestingatekjur (á föstu verðlagi).....	4.272.529.158	1.913.047.201	6.400.583.646	2.542.833.010	3.020.927.879
Skrifstofu og stjórnunarkostnaður alls (á föstu verðlagi).....	159.052.680	148.317.130	133.785.649	139.241.738	154.849.375
Hækkun(lækkun) á hreinni eign (á föstu verðlagi).....	9.499.512.590	6.190.417.951	9.964.681.441	3.923.231.315	4.700.033.814
Lífeyrisbyrði.....					
Skrifstofu og stjórnunarkostnaðu í % af iðgjöldum.....	2,15%	2,57%	2,92%	3,73%	5,02%
Hreinar fjárfestingatekjur í % af meðalstöðu eigna.....	6,48%	3,23%	12,66%	5,52%	7,18%
Skrifstofu og stjórnunarkostnaður í % af meðalstöðu eigna.....	0,24%	0,25%	0,26%	0,30%	0,37%
Hlutfallsleg skipting fjárfestinga eftir gjaldmiðlum:					
Eignir í ISK.....	86,65%	89,43%	89,96%	89,55%	90,20%
Eignir í USD.....	10,99%	6,89%	5,46%	5,71%	5,30%
Eignir í EUR.....	1,31%	3,62%	4,51%	4,66%	3,99%
Eignir í NOK.....	0,92%				
Eignir í DKK.....	0,12%				
Eignir í GBP.....	0,01%	0,05%	0,07%	0,08%	0,51%
Fjöldi:					
Fjöldi virkra sjóðfélaga - meðaltal.....	13.245	11.781	9.818	9.084	8.491
Fjöldi virkra lífeyrisþega - meðaltal.....	454	394	354	319	276
Fjöldi virkra sjóðfélaga í fyrirframgr. - meðaltal.....	0	1	27	203	262
Fjöldi virkra sjóðfélaga í inngr. inn á lán - meðaltal.....	2.232	2.022	828	763	0
Hlutfallsleg skipting lífeyris:					
Ellilífeyrir.....	80,52%	79,37%	66,86%	25,43%	26,52%
Fyrirframgreiðsla séreignarsparnaðar.....	0,00%	0,26%	21,36%	68,52%	67,09%
Örorkulífeyrir.....	7,48%	8,68%	5,02%	2,19%	3,02%
Makalífeyrir.....	4,56%	1,59%	1,52%	1,60%	0,94%
Barnalífeyrir.....	4,51%	5,47%	2,61%	2,25%	2,43%
Greiðslur til dánarbúa.....	0,71%	2,54%	2,25%	0,01%	0,00%
Greitt til erlendra ríksborgara.....	2,22%	2,07%	0,37%	0,00%	0,00%
Fjárhagsstaða skv. tryggingafræðilegri úttekt:					
Hrein eign umfram heildarskuldbindingar	0,9%	0,1%	3,0%	-0,5%	-0,5%
Hrein eign umfram áfallnar skuldbindingar	5,1%	2,8%	7,6%	-0,1%	-1,1%

Skýringar

Yfirlit um kennitölur, skipt niður á brautir sjóðsins:

	2017	2016	2015	2014	2013
Líf I					
Ávöxtun:					
Nafnávöxtun.....	6,28%	1,05%	17,01%	6,20%	8,63%
Meðaltal nafnávöxtunar síðustu 10 ára.....	5,25%	5,43%	7,29%	7,08%	7,66%
Hrein raunávöxtun	4,47%	-1,02%	14,72%	5,12%	4,80%
Meðaltal hreinnar raunávöxtunar síðustu 5 ára	5,50%	5,71%	6,43%	5,63%	5,97%
Meðaltal hreinnar raunávöxtunar síðustu 10 ára	0,53%	0,45%	1,60%	1,18%	1,46%
Slutfallsleg skipting fjárfestinga:					
Skráðir eignarhlutir í félögum og sjóðum.....	46,25%	48,77%	47,79%	44,65%	40,35%
Skráð skuldabréf.....	42,41%	40,15%	39,28%	40,35%	42,29%
Óskráðir eignarhlutir í félögum og sjóðum.....	9,68%	10,29%	11,05%	12,67%	9,88%
Óskráð skuldabréf.....	1,60%	0,73%	0,38%	1,41%	6,57%
Bankainnstæður	0,06%	0,07%	1,50%	0,92%	0,91%
Slutfallsleg skipting fjárfestinga eftir gjaldmiðlum:					
Eignir í ISK.....	76,32%	83,12%	82,42%	85,59%	83,07%
Eignir í erlendum gjaldmiðlum.....	23,68%	16,88%	17,58%	14,41%	16,93%
Fjöldi:					
Fjöldi sjóðfélaga	19.216	16.866	16.826	16.772	16.300
Fjöldi lífeyrisþega	39	205	45	25	5
Fjöldi sjóðfélaga í fyrirframgreiðslu.....	0	1	68	793	166
Fjöldi sjóðfélaga í inngreiðslu inn á lán.....	2.205	1.756	1.510	582	0
Slutfallsleg skipting lífeyris:					
Ellilífeyrir.....	65,66%	37,36%	5,34%	1,47%	0,95%
Fyrirframgreiðsla séreignarsparnaðar.....	0,00%	1,39%	85,29%	98,00%	98,95%
Örorkulífeyrir.....	8,21%	7,45%	0,28%	0,02%	0,07%
Makalífeyrir.....	3,53%	0,00%	0,99%	0,41%	0,00%
Barnalífeyrir.....	4,18%	22,26%	2,25%	0,10%	0,03%
Annar lífeyrir.....	18,41%	31,55%	5,85%	0,00%	0,00%
Lyktölur á föstu verðlagi:					
Iðgjöld alls (á föstu verðlagi).....	1.536.991.418	1.610.069.632	549.031.231	861.634.274	519.455.341
Lífeyrir alls (á föstu verðlagi).....	814.114.233	727.606.902	584.294.161	855.505.925	618.091.393
Hreinar fjárfestingatekjur (á föstu verðlagi).....	1.067.410.385	195.221.215	2.300.433.764	836.062.422	1.079.396.035
Skrifstofu og stjórnunarkostnaður alls (á föstu verðlagi).....	40.477.499	37.794.061	36.555.367	43.516.018	50.229.034
Hækkun(lækkun) á hreinni eign (á föstu verðlagi).....	1.749.810.071	1.039.889.884	2.228.615.466	798.674.753	930.530.949
Lífeyrisbyrði.....	52,97%	45,19%	106,42%	99,29%	118,99%
Skrifstofu og stjórnunarkostnaður í % af iðgjöldum.....	2,63%	2,35%	6,66%	5,05%	9,67%
Hreinar fjárfestingatekjur í % af meðalstöðu eigna.....	6,33%	1,24%	15,95%	6,35%	8,68%
Skrifstofu og stjórnunarkostnaður í % af meðalstöðu eigna.....	0,24%	0,24%	0,25%	0,33%	0,40%

Skýringar

Yfirlit um kennitölur, skipt niður á brautir sjóðsins:

	2017	2016	2015	2014	2013
Líf II					
Ávöxtun:					
Nafnávöxtun.....	6,41%	2,93%	13,34%	5,42%	6,96%
Meðaltal nafnávöxtunar síðustu 10 ára.....	4,99%	5,14%	6,71%	6,66%	7,25%
Hrein raunávöxtun	4,60%	0,82%	11,12%	4,34%	3,19%
Meðaltal hreinnar raunávöxtunar síðustu 5 ára	4,76%	4,64%	5,07%	4,66%	4,87%
Meðaltal hreinnar raunávöxtunar síðustu 10 ára	0,28%	0,18%	1,05%	0,79%	1,07%
Hlutfallsleg skipting fjárfestinga:					
Skráðir eignarhlutir í félögum og sjóðum.....	38,11%	40,35%	39,88%	41,67%	35,71%
Skráð skuldabréf.....	53,72%	51,64%	49,76%	43,62%	45,31%
Óskráðir eignarhlutir í félögum og sjóðum.....	6,74%	7,25%	6,97%	8,99%	7,21%
Óskráð skuldabréf.....	1,40%	0,73%	0,48%	1,19%	7,08%
Bankainnstæður	0,03%	0,03%	2,90%	4,54%	4,70%
Hlutfallsleg skipting fjárfestinga eftir gjaldmiðlum:					
Eignir í ISK.....	82,93%	89,08%	90,46%	92,02%	90,22%
Eignir í erlendum gjaldmiðlum.....	17,07%	10,92%	9,54%	7,98%	9,78%
Fjöldi:					
Fjöldi sjóðfélaga	7.039	6.170	6.098	6.201	5.983
Fjöldi lífeyrisþega	50	35	38	38	3
Fjöldi sjóðfélaga í fyrirframgreiðslu.....	0	2	42	320	58
Fjöldi sjóðfélaga í inngreiðslu inn á lán.....	786	708	646	214	0
Hlutfallsleg skipting lífeyris:					
Ellilifeyrir.....	59,39%	25,31%	13,67%	2,74%	1,54%
Fyrirframgreiðsla séreignarsparnaðar.....	0,00%	3,80%	72,64%	93,68%	95,48%
Örkorkulífeyrir.....	4,45%	5,02%	0,21%	0,04%	0,98%
Makalífeyrir.....	7,12%	1,42%	0,89%	1,81%	1,18%
Barnalífeyrir.....	11,76%	27,09%	12,58%	1,68%	0,81%
Annar lífeyrir.....	17,28%	37,37%	0,01%	0,05%	0,00%
Lykiltölur á föstu verðlagi:					
Iðgjöld alls (á föstu verðlagi).....	1.491.064.788	1.158.081.039	1.312.539.249	1.075.552.885	577.279.408
Lífeyrir alls (á föstu verðlagi).....	350.302.185	317.505.473	288.195.300	431.509.967	236.400.444
Hreinar fjárfestingatekjur (á föstu verðlagi).....	1.019.092.208	445.789.902	1.626.836.026	609.738.541	708.278.320
Skrifstofu og stjórnunarkostnaður alls (á föstu verðlagi).....	36.328.743	34.288.665	30.887.274	27.626.699	32.698.328
Hækkun(lækkun) á hreinni eign (á föstu verðlagi).....	2.123.526.068	1.252.076.803	2.620.292.701	1.226.154.760	1.016.458.955
Lífeyrisbyrði.....	23,49%	27,42%	21,96%	40,12%	40,95%
Skrifstofu og stjórnunarkostnaðu í % af iðgjöldum.....	2,44%	2,96%	2,35%	2,57%	5,66%
Hreinar fjárfestingatekjur í % af meðalstöðu eigna.....	6,44%	3,10%	12,77%	5,52%	7,06%
Skrifstofu og stjórnunarkostnaður í % af meðalstöðu eigna.....	0,23%	0,24%	0,24%	0,25%	0,33%

Skýringar

Yfirlit um kennitölur, skipt niður á brautir sjóðsins:

	2017	2016	2015	2014	2013
Líf III					
Ávöxtun:					
Nafnávöxtun.....	6,62%	4,13%	9,83%	4,53%	5,25%
Meðtal nafnávöxtunar síðustu 10 ára.....	4,53%	4,80%	5,80%	5,76%	6,49%
Hrein raunávöxtun	4,80%	1,99%	7,68%	3,46%	1,54%
Meðtal hreinnar raunávöxtunar síðustu 5 ára	3,87%	3,63%	3,83%	4,06%	4,09%
Meðtal hreinnar raunávöxtunar síðustu 10 ára	-0,16%	-0,15%	0,18%	-0,06%	0,36%
Hlutfallsleg skipting fjárfestinga:					
Skráðir eignarhlutir í félögum og sjóðum.....	31,86%	37,15%	35,30%	38,78%	34,63%
Skráð skuldabréf.....	61,44%	56,37%	55,24%	48,59%	51,99%
Óskráðir eignarhlutir í félögum og sjóðum.....	5,23%	5,54%	5,13%	6,30%	3,73%
Óskráð skuldabréf.....	1,45%	0,90%	0,43%	0,87%	4,25%
Bankainnstæður	0,03%	0,04%	3,91%	5,46%	5,40%
Hlutfallsleg skipting fjárfestinga eftir gjaldmiðlum:					
Eignir í ISK.....	87,96%	92,57%	94,20%	95,24%	95,19%
Eignir í erlendum gjaldmiðlum.....	12,04%	7,43%	5,80%	4,76%	4,81%
Fjöldi:					
Fjöldi sjóðfélaga	4.613	4.021	3.993	3.743	3.605
Fjöldi lífeyrisþega	176	186	186	180	39
Fjöldi sjóðfélaga í fyrirframgreiðslu.....	0	0	8	99	23
Fjöldi sjóðfélaga í inngreiðslu inn á lán.....	380	351	318	92	0
Hlutfallsleg skipting lífeyris:					
Ellilifeyrir.....	85,84%	86,71%	87,37%	66,17%	65,42%
Fyrirframgreiðsla séreignarsparnaðar.....	0,00%	0,00%	5,27%	29,89%	29,67%
Örorkulifeyrir.....	0,84%	1,26%	0,00%	0,11%	0,94%
Makalífeyrir.....	5,34%	2,59%	1,82%	2,23%	0,28%
Barnalífeyrir.....	6,36%	6,59%	1,36%	1,60%	3,68%
Annar lífeyrir.....	1,62%	2,84%	4,18%	0,00%	0,00%
Lykiltölur á föstu verðlagi:					
Iðgjöld alls (á föstu verðlagi).....	1.417.442.620	1.155.839.191	1.563.926.282	485.292.922	1.030.675.924
Lífeyrir alls (á föstu verðlagi).....	383.068.861	406.994.611	401.965.913	395.798.395	322.584.366
Hreinar fjárfestingatekjur (á föstu verðlagi).....	812.015.925	463.647.543	917.880.746	394.617.572	419.199.333
Skrifstofu og stjórnunarkostnaður alls (á föstu verðlagi).....	27.775.824	25.964.971	22.644.155	21.368.591	22.944.286
Hækkun(lækkun) á hreinni eign (á föstu verðlagi).....	1.818.613.860	1.186.527.152	2.057.196.960	462.743.508	1.104.346.606
Lífeyrisbyrði.....	27,03%	35,21%	25,70%	81,56%	31,30%
Skrifstofu og stjórnunarkostnaður í % af iðgjöldum.....	1,96%	2,25%	1,45%	4,40%	2,23%
Hreinar fjárfestingatekjur í % af meðalstöðu eigna.....	6,63%	4,24%	9,63%	4,68%	5,41%
Skrifstofu og stjórnunarkostnaður í % af meðalstöðu eigna.....	0,23%	0,24%	0,24%	0,25%	0,30%

Skýringar

Yfirlit um kennitölur, skipt niður á brautir sjóðsins:

	2017	2016	2015	2014	2013
Líf IV					
Ávöxtun:					
Nafnávöxtun.....	6,18%	6,13%	4,27%	3,44%	2,16%
Meðaltal nafnávöxtunar síðustu 10 ára.....	3,29%	4,04%	4,56%	5,01%	5,68%
Hrein raunávöxtun	4,37%	3,95%	2,23%	2,38%	-1,44%
Meðaltal hreinnar raunávöxtunar síðustu 5 ára.....	2,28%	1,79%	1,50%	2,76%	2,76%
Meðaltal hreinnar raunávöxtunar síðustu 10 ára	-1,34%	-0,87%	-0,99%	-0,77%	-
Hlutfallsleg skipting fjárfestinga:					
Skráðir eignarhlutir í félögum og sjóðum.....	9,94%	21,53%	20,70%	27,77%	22,89%
Skráð skuldabréf.....	90,06%	78,47%	63,09%	69,17%	74,05%
Óskráðir eignarhlutir í félögum og sjóðum.....	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%
Óskráð skuldabréf.....	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%
Bankainnstæður	0,00%	0,00%	16,21%	3,06%	3,06%
Hlutfallsleg skipting fjárfestinga eftir gjaldmiðlum:					
Eignir í ISK.....	100,00%	100,00%	98,28%	100,00%	100,00%
Eignir í erlendum gjaldmiðlum.....	0,00%	0,00%	1,72%	0,00%	0,00%
Fjöldi:					
Fjöldi sjóðfélaga	3.933	3.443	3.432	3.218	3.194
Fjöldi lífeyrisþega	359	315	274	276	116
Fjöldi sjóðfélaga í fyrirframgreiðslu.....	0	0	3	84	17
Fjöldi sjóðfélaga í inngreiðslu inn á lán.....	231	204	182	65	
Hlutfallsleg skipting lífeyris:					
Ellilifeyrir.....	94,00%	98,27%	94,60%	63,98%	63,78%
Fyrirframgreiðsla séreignarsparnaðar.....	0,00%	0,00%	2,40%	23,64%	24,75%
Örorkulífeyrir.....	0,72%	0,07%	0,49%	0,03%	0,11%
Makalífeyrir.....	3,25%	0,44%	1,13%	2,88%	2,94%
Barnalífeyrir.....	1,97%	0,52%	0,89%	9,46%	8,41%
Annar lífeyrir.....	0,07%	0,70%	0,49%	0,00%	0,00%
Lykiltölur á föstu verðlagi:					
Iðgjöld alls (á föstu verðlagi).....	1.317.041.696	1.207.489.310	1.014.500.001	386.911.911	487.577.922
Lífeyrir alls (á föstu verðlagi).....	404.643.368	347.121.142	271.246.651	305.347.068	262.705.060
Hreinar fjárfestingatekjur (á föstu verðlagi).....	462.808.549	385.569.520	234.392.941	173.319.471	110.958.830
Skrifstofu og stjórnunarkostnaður alls (á föstu verðlagi).....	16.915.514	14.568.432	12.536.353	12.062.159	13.667.427
Hækkun(lækkun) á hreinni eign (á föstu verðlagi).....	1.358.291.363	1.231.369.256	965.109.938	242.822.155	322.164.266
Lífeyrisbyrði.....	30,72%	28,75%	26,74%	78,92%	53,88%
Skrifstofu og stjórnunarkostnaður í % af iðgjöldum.....	1,28%	1,21%	1,24%	3,12%	2,80%
Hreinar fjárfestingatekjur í % af meðalstöðu eigna.....	6,22%	6,16%	4,44%	3,63%	2,45%
Skrifstofu og stjórnunarkostnaður í % af meðalstöðu eigna.....	0,23%	0,23%	0,24%	0,25%	0,30%

Skýringar

Yfirlit um kennitölur, skipt niður á brautir sjóðsins:

	2017	2016	2015	2014	2013
Samtrygging					
Ávöxtun:					
Nafnávöxtun.....	6,64%	3,38%	15,07%	5,22%	7,73%
Meðtal nafnávöxtunar síðustu 10 ára.....	4,82%	4,93%	6,48%	6,40%	6,82%
Hrein raunávöxtun	4,82%	1,26%	12,82%	4,14%	3,93%
Meðtal hreinnar raunávöxtunar síðustu 5 ára *.....	5,31%	4,98%	5,13%	3,56%	3,37%
Meðtal hreinnar raunávöxtunar síðustu 10 ára *.....	0,12%	-0,17%	0,83%	0,55%	0,66%
Hlutfallsleg skipting fjárfestinga:					
Skráðir eignarhlutir í félögum og sjóðum.....	29,97%	33,95%	33,85%	30,39%	30,03%
Skráð skuldabréf **.....	62,49%	58,16%	56,13%	58,66%	54,57%
Óskráðir eignarhlutir í félögum og sjóðum.....	6,05%	6,86%	6,80%	7,85%	5,78%
Óskráð skuldabréf **.....	1,46%	1,00%	0,63%	1,25%	7,57%
Bankainnstæður	0,03%	0,04%	2,59%	1,85%	2,05%
Hlutfallsleg skipting fjárfestinga eftir gjaldmiðlum:					
Eignir í ISK.....	83,76%	89,32%	90,63%	95,65%	92,29%
Eignir í erlendum gjaldmiðlum.....	16,24%	10,68%	9,37%	4,35%	7,71%
Fjöldi:					
Fjöldi sjóðfélaga	8.943	7.181	7.139	6.815	6.491
Fjöldi lífeyrisþega	251	211	178	167	117
Hlutfallsleg skipting lífeyris:					
Ellilifeyrir.....	25,99%	21,70%	19,08%	14,17%	13,53%
Fyrirframgreiðsla séreignarsparnaðar.....	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%
Örorkulífeyrir.....	65,53%	72,97%	74,98%	80,35%	80,97%
Makalífeyrir.....	5,80%	2,59%	3,44%	4,94%	5,50%
Barnalífeyrir.....	2,69%	2,73%	2,50%	0,54%	0,00%
Annar lífeyrir.....	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%
Lyktölur á föstu verðlagi:					
Iðgiöld alls (á föstu verðlagi).....	1.643.367.320	1.182.971.721	866.123.325	770.388.520	715.318.108
Lífeyrir alls (á föstu verðlagi).....	92.885.948	89.534.887	62.534.619	71.979.114	56.570.135
Hreinar fjárfestingatekjur (á föstu verðlagi).....	911.202.090	422.819.022	1.321.040.168	529.095.007	703.095.364
Skrifstofu og stjórnunarkostnaður alls (á föstu verðlagi).....	37.555.099	35.701.001	31.162.499	34.668.272	35.310.301
Hækkun(lækkun) á hreinni eign (á föstu verðlagi).....	2.449.271.228	1.480.554.856	2.093.466.375	1.192.836.141	1.326.533.037
Lífeyrisþyrdi.....	5,57%	7,57%	7,22%	9,34%	7,91%
Skrifstofu og stjórnunarkostnaður í % af iðgjöldum.....	2,25%	3,02%	3,60%	4,50%	4,94%
Hreinar fjárfestingatekjur í % af meðalstöðu eigna.....	6,70%	3,57%	14,32%	5,49%	7,91%
Skrifstofu og stjórnunarkostnaður í % af meðalstöðu eigna.....	0,28%	0,30%	0,30%	0,40%	0,47%

*) Ávöxtunartölur samtryggingardeildar frá 2002 til og með 2011 hafa ekki verið reiknaðar upp m.t.t. reglna 335/2015 varðandi virðisbreytingu skuldabréfa.

**) Tölur vegna 2013 - 2015 hafa ekki verið reiknaðar upp m.t.t reglna 335/2015 varðandi virðisbreytingu skuldabréfa.

Skýringar

Stjórnarháttayfirlýsing Íslenska lífeyrissjóðsins fyrir árið 2017

Stjórnarháttayfirlýsing

Göðir stjórnarhættir Íslenska lífeyrissjóðsins leggja grunninn að traustum samskiptum sjóðfélaga, stjórnarmanna og stjórnenda sjóðsins og stuðla að hlutlægni, heilindum, gagnsæi og ábyrgð í stjórnun við rekstur sjóðsins. Stjórn Íslenska lífeyrissjóðsins leggur áherslu á að viðurkenndum leiðbeiningum um stjórnarhætti sé fylgt og að stjórnarhættir sjóðsins á hverjum tíma séu í samræmi við þær leiðbeiningar.

Íslenski lífeyrissjóðurinn

Íslenski lífeyrissjóðurinn er almennur lífeyrissjóður sem starfar skv. lögum nr. 129/1997 um skyldutryggingu lífeyrisréttinda og starfsemi lífeyrissjóða. Íslenski lífeyrissjóðurinn er með rekstrarsamning við Landsbankann hf. sem sér um daglegan rekstur sjóðsins.

Stjórnarhættir

Stjórnarháttayfirlýsing þessi er í samræmi við 51. gr. reglna um ársreikninga lífeyrissjóða nr. 335/2015. Stjórn Íslenska lífeyrissjóðsins fylgir viðurkenndum leiðbeiningum um stjórnarhætti fyrirtækja. Yfirlýsing um stjórnarhætti er birt á vef Íslenska lífeyrissjóðsins. Íslenski lífeyrissjóðurinn fylgir leiðbeiningum um stjórnarhætti fyrirtækja sem gefnar voru út 1. júní 2015 (5. útg.) af Viðskiptaráði Íslands, Nasdaq OMX Iceland hf. og Samtökum atvinnulífsins.

Frávik frá leiðbeiningum um stjórnarhætti

Íslenski lífeyrissjóðurinn uppfyllir ákvæði leiðbeininganna. Sjóðurinn víkur að hluta til frá leiðbeiningunum um stjórnarhætti fyrirtækja og á það við ákvæði sem eiga ekki við um lífeyrissjóði. Má þar helst nefna atriði sem varða hluthafafundi og hluthafa, starfskjarastefnu, starfskjaranefnd, tilnefningarnefnd.

Aðrar reglur og viðmið sem einnig er farið eftir og eiga sérstaklega við um starfsemi lífeyrissjóða

Um starfsemi Íslenska lífeyrissjóðsins gilda lög nr. 129/1997, um skyldutryggingu lífeyrisréttinda og starfsemi lífeyrissjóða, reglugerðir, reglur og tilmæli FME og Seðlabankans og ýmis önnur lagaákvæði um lífeyrissjóði. Samkvæmt 29. gr. laga nr. 129/1997, um skyldutryggingu lífeyrisréttinda og starfsemi lífeyrissjóða, ber stjórn Íslenska lífeyrissjóðsins ábyrgð á að starfsemi sjóðsins sé í samræmi við lög, reglugerðir settar samkvæmt þeim og samþykktr sjóðsins. Stjórn lífeyrissjóðs skal einnig hafa með höndum almennt eftirlit með rekstri, bókhaldi og ráðstöfun eigna sjóðsins. Stjórnin setur sér starfsreglur. Stjórn sjóðsins ber ábyrgð á að stjórnarhættir og innra skipulag sjóðsins stuðli að skilvirkri og varfærinni stjórn hans. Stjórn sjóðsins skal árlega endurmetsa stjórnarhætti sína með tilliti til viðurkenndra leiðbeininga um stjórnarhætti og bregðast við með viðeigandi hætti ef þörf er á.

Áhættustjórnun og innra eftirlit

Stjórn Íslenska lífeyrissjóðsins ber ábyrgð á því að fyrir hendi sé virk áhættustjórnun og innra eftirlitskerfi. Lögð er áhersla á að greina helstu áhættuþætti sem steðja að rekstri sjóðsins og að innleiddar séu fyrirbyggjandi eftirlitsaðgerðir til að draga úr áhættu. Tilgangur innra eftirlits er að stuðla að því að sjóðurinn nái markmiðum sínum varðandi rekstur, ávöxtun, áhættuvilja og áreiðanlegar fjárhagsupplýsingar og hlíti lögum og reglum. Það er stefna sjóðsins að taka aðeins áhættu sem hann skilur, getur metið og mætt.

Árangursrík áhættustjórnun er lykilþáttur í rekstri sjóðsins. Í áhættustjórnun felst greining, mat og stýring á áhættuþáttum í rekstri sjóðsins og að sjóðurinn hafi skilvirk skipulag til að mæta áhættu og/eða miðla upplýsingum um áhættu til grundvallar upplýstri ákvarðanatöku. Lögð er áhersla á að við rekstur sjóðsins sé viðhöfð fagleg áhættustjórnun.

Áhættustjórnun og innra eftirlit er samofin daglegri starfsemi sjóðsins. Stjórnendur sjóðsins bera ábyrgð á eftirliti og stjórnun á áhættum sem steðja að sjóðnum og eignum hans. Öflug eftirfylgni með ákvörðunum og vöktun áhættu er hluti innra eftirlits.

Íslenski lífeyrissjóðurinn fer eftir áhættustefnu og áhættustýringarstefnu. Í áhættustýringarstefnunni eru settar fram verklagsreglur um það hvernig mæla skuli helstu áhættuþætti sem snerta rekstur sjóðsins; lífeyristryggingaráhættu, markaðsáhættu, eigna- og skuldbindingajöfnuð, rekstraráhættu, stjórnarhætti, mótaðilaáhættu, lausafjáráhættu, samþjöppunaráhættu, aðra áhættuþætti, álagspróf séreignardeildar og vikmarkaeftirlit. Áhættustýringarstefnan gerir ráð fyrir að fylgst sé með breytingum á áhættu sjóðsins með reglubundnum hætti.

Áhættustýring sjóðsins er í höndum Áhættustýringar Landsbankans hf. og sérstaks ábyrgðaraðila áhættustýringar.

Stjórn Íslenska lífeyrissjóðsins

Stjórn skal sjá um að skipulag sjóðsins og starfsemi séu jafnan í góðu horfi og í samræmi við lög og reglur sem gilda um sjóðinn. Hlutverk stjórnar er skilgreint í samþykktum og starfsreglum stjórnar. Auk þess hefur stjórn sjóðsins lögbundnu hlutverki að gegna. Starfs- og siðareglur Íslenska lífeyrissjóðsins eru aðgengilegar á heimisíu sjóðsins. Þá hefur stjórnin sett verklagsreglur um viðskipti stjórnarmanna og starfsmanna Íslenska lífeyrissjóðsins með fjármálagerninga. Reglurnar hafa verið staðfestar af Fjármálaeftirlitinu. Stjórn sjóðsins hélt 11 formlega stjórnarfundi á árinu 2017.

Í stjórn Íslenska lífeyrissjóðsins eru fimm stjórnarmenn og þrír varamenn. Fjórir stjórnarmenn eru kosnir á ársfundi og einn skipaður af stjórn Landsbankans hf. Stjórnarmenn eru kosnir og skipaðir til tveggja ára í senn. Tveir varamenn eru kosnir til tveggja ára á ársfundi sjóðsins. Einn varamaður er skipaður til tveggja ára af stjórn Landsbankans hf.

Skýringar

Í stjórn sjóðsins eru:

Atli Atlasson, formaður

Atli Atlasson f. 1966, er deildarstjóri kjaradeilda hjá Reykjavíkurborg. Hann lauk stúdentsprófi frá Verslunarskóla Íslands 1986 og Cand. oecon prófi í viðskiptafræði frá Háskóla Íslands 1992. Starfaði sem forstöðumaður fjármála- og rekstrarsviðs Fiskistofu 1992-1999, forstöðumaður starfmannahalds Búnaðarbankans 1999-2003, framkvæmdastjóri starfsmannasviðs Landsbanka Íslands hf. 2003-2008 og framkvæmdastjóri starfsmannasviðs Landsbankans 2008-2010. Hefur setið í stjórn Íslenska lífeyrissjóðsins frá október 2009, sem varformaður stjórnar frá maí 2011 og formaður stjórnar frá febrúar 2013.

Snorri Ómarsson, varafomaður

Snorri Ómarsson, f. 1971, er starfandi flugstjóri hjá Icelandair og hefur gengt störfum þjálfunarflugstjóra frá árinu 2017. Lauk stúdentsprófi frá Verslunarskóla Íslands árið 1991, BS prófi í viðskiptafræði frá Háskóla Íslands árið 1999 og meistaraprófi í fjármálum fyrirtækja frá Háskólanum í Reykjavík árið 2011. Starfsmaður Icelandair frá 1998-2007 og aftur frá 2009. Starfsmaður í greiningardeild Landsbanka Íslands hf. frá 2007-2009. Í sparisjóðsnefnd Félags íslenskra atvinnuflugmanna, FÍA, vorið 2013. Í Trúnaðarráði FÍA árið 2011-2012. Í Starfsráði FÍA/Icelandair frá 2012-2018. Í samninganefnd FÍA frá árinu 2013-2014 og unnið að sérfraðistörfum fyrir nefndina frá árinu 2016. Varamaður í stjórn Eftirlaunajóðs atvinnuflugmanna frá 1999-2005. Í Alþjóðanefnd FÍA frá árinu 2017. Snorri hefur setið í stjórn Íslenska lífeyrissjóðsins frá júní 2011, og varafomaður stjórnar frá árinu 2013.

Erla Ósk Ásgeirs dóttir

Erla Ósk Ásgeirs dóttir, f. 1977, er forstöðumaður starfsmanna- og gæðasviðs Icelandair hótela. Þá er hún varamaður í stjórn Landssamtaka lífeyrissjóða. Erla er með MPA gráðu frá Háskóla Íslands auk B.A prófs í stjórnálafraði frá sama skóla. Jafnframt hefur hún sótt námskeið um árangur og ábyrgð stjórnarmanna hjá Háskólanum í Reykjavík. Erla hefur setið í stjórn Íslenska lífeyrissjóðsins frá árinu 2012.

Una Eyþórðóttir

Una Eyþórðóttir f. 1955, er mannauðsstjóri hjá Sinfóniuhljómsveit Íslands frá 2011. Hún er viðskiptafræðingur MBA frá Háskóla Íslands 2002 og MS í mannauðsstjórnun frá sama skóla 2011. Starfaði hjá Icelandair frá 1975 til 2008 lengst af sem starfsmannastjóri í framkvæmdastjórn, forstöðumaður starfsþróunar og deildarstjóri notendasviðs tölvudeilda. Una stofnaði og rak Ferðaskóla Flugleiða sem var viðurkenndur alþjóðlegur ferðaskóli sem starfaði í 10 ár. Hún hefur starfað við ráðgjöf í mannauðsmálum og við kennslu. Una hefur sótt námskeið um ábyrgð og árangur stjórnarmanna hjá HR. Hún hefur setið í stjórn Íslenska lífeyrissjóðsins frá 2011.

Pórir Óskarsson

Pórir Óskarsson f. 1976, er tryggingastærðfræðingur hjá Vátryggingafélagi Íslands. Lauk B.Sc. prófi í stærðfræði frá HÍ árið 2000 og stundaði nám í tryggingastærðfræði við Kaupmannahafnarháskóla 2003 til 2006 og lauk Cand. Act. prófi þaðan haustið 2006. Hann hlaut viðurkenningu FME sem tryggingastærðfræðingur 5. janúar 2009 og var sá fyrsti í 10 ár til að hljóta þá viðurkenningu. Starfaði sem tryggingastærðfræðingur hjá dönsku tryggingafélagi 2006-2009. Gjaldkeri í Barna- og Unglingaráði knattspyrnudeildar Þróttar frá 2012. Í stjórn Íslenska lífeyrissjóðsins frá október 2009 auk þess að sitja í endurskoðunarnefnd sjóðsins, formaður nefndarinnar frá 2011.

Varamenn í stjórn eru:

Guðríður Sigurðardóttir

Guðríður Sigurðardóttir, f 1970, er partner og ráðgjafi hjá Attentus mannauður og ráðgjöf auk þessa að vera stundarkennari í MBA námi Háskóla Íslands. Guðríður lauk MA gráðu í forystu og breytingastjórnun frá EADA Business School og BA gráðu frá Háskóla Íslands í spænsku og fjöldiðlafræði, námi í starfsmannastjórnun frá Endurmenntun HÍ og stjórnendamarkþjálfun (e. Executive Coaching) frá Opna Háskólanum í Reykjavík og Coach University.

Þorsteinn Fr. Sigurðsson

Þorsteinn Fr. Sigurðsson, f. 1952., er framkvæmdastjóri Sjálfssbjargar landssambands hreyfihamlaðra. Lauk tvöfaldri BA gráðu í alþjóðaviðskiptum og tölvunarfræði frá Memphis University 1983, MIM/MBA í alþjóðamarkaðs- og fjármálum frá Thunderbird AZ 1984, fékk Löggildingu í verðbréfaviðskiptum 2005, lauk M.L. í lögfræði frá HR 2010. Framkvæmdastjóri Bandalags íslenskra skáta 1992-2009, framkvæmdastjóri Stjórnlagaráðs 2010-2012, Framkvæmdastjóri Starfs – vinnumiðlun og ráðgjöf ehf 2012 – 2015, og framkvæmdastjóri Sjálfssbjargar Ish frá 2016. Varamaður í stjórn Íslenska lífeyrissjóðsins frá 2011 og í endurskoðunarnefnd sjóðsins frá 2011.

Valur Ægisson

Valur Ægisson, f. 1984, er forstöðumaður tekjustýringar Landsvirkjunar. Auk þess situr hann í stjórn Íslenskrar nýorku. Lauk stúdentsprófi frá Verzlunarskóla Íslands 2004, B.Sc. í iðnaðarverkfræði frá Háskóla Íslands 2007 og M.Sc. í rekrstarverkfræði frá Masdar Institute 2011. Próf í verðbréfaviðskiptum 2008. Starfaði áður í eignastýringu Landsbankans og Íslandsbanka. Varamaður í stjórn Íslenska lífeyrissjóðsins frá 2014.

Óhæði stjórnarmanna

Stjórnarmenn eru óháðir Íslenska lífeyrissjóðnum og rekstraraðila sjóðsins, Landsbankanum hf.

Endurskoðunarnefnd

Stjórn Íslenska lífeyrissjóðsins skipar 3 nefndarmenn í endurskoðunarnefndar. Hlutverk endurskoðunarnefndar er m.a. að sinna eftirliti með endurskoðun ársreiknings sjóðsins og eftirliti með vinnuferlum við gerð reikningsskila. Engar breytingar urðu á skipun nefndarmanna á árinu 2017. Endurskoðunarnefnd er skipuð tveimur stjórnarmönnum og einum utanáðkomandi nefndarmanni. Nefndarmenn í endurskoðunarnefnd Íslenska lífeyrissjóðsins á árinu 2017 voru Pórir Óskarsson, formaður, Þorsteinn Fr. Sigurðsson og Ólafur Örn Ingólfsson.

Skýringar

Stjórn hefur sett nefndinni starfsreglur þar sem kemur m.a. fram markmið, heimildir, skipulag, fundarstörf, hlutverk og ábyrgð. Endurskoðunarnefnd hélt 4 fundi á árinu 2017. Starfsreglur endurskoðunarnefndar eru aðgengilegar á heimasiðu sjóðsins.

Framkvæmdastjóri

Framkvæmdastjóri annast daglegan rekstur sjóðsins og skal hann fara eftir þeirri stefnu og fyrirmælum sem sjóðstjórn hefur gefið. Ráðstafanir sem eru óvenjulegar eða mikils háttar getur framkvæmdastjóri aðeins gert samkvæmt heimild frá sjóðstjórn. Framkvæmdastjóra er óheimilt að taka þátt í atvinnurekstri nema að fengnu leyfi stjórnar. Framkvæmdastjóri Íslenska lífeyrissjóðsins er Ólafur Páll Gunnarsson.

Ólafur Páll Gunnarsson, f. 1968, er Cand.jur. frá Háskóla Íslands 1996 og LLM frá University of London, Queen Mary 2006. Var lögfræðingur í fjármálaráðuneytinu frá 2000 til 2006, lögfræðingur í Landsbanka Íslands hf., síðar Landsbankanum hf. frá 2008 til 2013. Framkvæmdastjóri Íslenska lífeyrissjóðsins og Lífeyrissjóðs Tannlæknafélags Íslands frá 2013.

Ábyrgðaraðili áhættustýringar

Ábyrgðaraðili áhættustýringar er Hólmfríður Kristjánssdóttir. Hólmfríður er Cand. Jur. frá Háskóla Íslands 1999 og hdl. frá árinu 2001 auk þess sem hún lauk MBA námi frá Háskólanum í Reykjavík í 2017. Hólmfríður hefur meðal annars starfað sem lögmaður hjá Juris slf. lögmannsstofu og var á árunum 2008-2014 forstöðumaður hjá Deloitte ehf. þar sem hún starfaði við stjórnun lögfræðisviðs sem og verkefnastjórnun og málfutning.

Endurskoðandi

Endurskoðandi sjóðsins árið 2017 var Rýni endurskoðun.

Innri endurskoðandi

Innri endurskoðandi sjóðsins er innri endurskoðun Landsbankans hf.

Yfirlit um breytingu á hreinni eign til greiðslu lífeyris árið 2017

	2017	Líf I 2017	Líf II 2017	Líf III 2017	Líf IV 2017	Samtrygging 2017
Iðgjöld						
Iðgjöld sjóðfélaga	3.273.459.224	1.515.418.766	636.188.306	377.301.993	202.177.771	542.372.388
Iðgjöld launagreiðenda	4.015.574.167	1.577.272.593	717.403.835	425.468.205	194.249.231	1.101.180.302
Réttindaflutningur og endurgreiðslur milli deilda	0	-1.599.318.146	221.521.704	586.786.929	791.009.513	0
Réttindaflutningur og endurgreiðslur	<u>116.874.351</u>	<u>43.618.205</u>	<u>-84.049.057</u>	<u>27.885.492</u>	<u>129.605.181</u>	<u>-185.470</u>
	<u>7.405.907.742</u>	<u>1.536.991.418</u>	<u>1.491.064.788</u>	<u>1.417.442.620</u>	<u>1.317.041.696</u>	<u>1.643.367.220</u>
Sérstök aukaframlög	<u>25.142.965</u>	<u>0</u>	<u>0</u>	<u>0</u>	<u>0</u>	<u>25.142.965</u>
	<u>7.431.050.707</u>	<u>1.536.991.418</u>	<u>1.491.064.788</u>	<u>1.417.442.620</u>	<u>1.317.041.696</u>	<u>1.668.510.185</u>
Lífeyrir						
Heildarfjárhæð lífeyris	765.587.562	32.278.859	69.857.286	259.175.523	332.635.505	71.640.389
Sérstök inngreiðsla inn á lán sjóðfélaga	1.258.181.474	781.835.374	280.444.899	123.893.338	72.007.863	0
Framlag í VIRK starfsendurhæfingarsjóð	<u>21.245.559</u>	<u>0</u>	<u>0</u>	<u>0</u>	<u>0</u>	<u>21.245.559</u>
	<u>2.045.014.595</u>	<u>814.114.233</u>	<u>350.302.185</u>	<u>383.068.861</u>	<u>404.643.368</u>	<u>92.885.948</u>
Fjárfestingartekjur						
Hreinar tekjur af eignarhlutum í félögum og sjóðum	1.418.997.024	500.295.384	361.470.550	250.611.413	78.306.046	228.313.631
Hreinar tekjur af skuldabréfum	2.917.390.277	591.074.380	678.631.432	571.263.239	390.640.284	685.780.942
Vaxtatekjur af bundnum bankainnstæðum	1.027.392	509.767	168.892	165.654	648	182.431
Vaxtatekjur af handbæru fé	25.068.793	6.068.550	5.494.924	4.593.220	3.195.490	5.716.609
Vaxtatekjur af iðgjöldum og öðrum kröfum	12.113.992	2.081.891	1.521.501	28.156	18.992	8.463.452
Fjárfestingargjöld	<u>-102.068.320</u>	<u>-32.619.587</u>	<u>-28.195.091</u>	<u>-14.645.757</u>	<u>-9.352.911</u>	<u>-17.254.975</u>
	<u>4.272.529.158</u>	<u>1.067.410.385</u>	<u>1.019.092.208</u>	<u>812.015.925</u>	<u>462.808.549</u>	<u>911.202.090</u>
Rekstrarkostnaður						
Skrifstofu- og stjórnunarkostnaður	<u>159.052.680</u>	<u>40.477.499</u>	<u>36.328.743</u>	<u>27.775.824</u>	<u>16.915.514</u>	<u>37.555.099</u>
	<u>159.052.680</u>	<u>40.477.499</u>	<u>36.328.743</u>	<u>27.775.824</u>	<u>16.915.514</u>	<u>37.555.099</u>
Breyting á hreinni eign til greiðslu lífeyris	9.499.512.590	1.749.810.071	2.123.526.068	1.818.613.860	1.358.291.363	2.449.271.228
Hrein eign frá fyrra ári	61.200.990.814	15.979.336.620	14.760.764.328	11.332.596.220	6.758.632.224	12.369.661.421
Hrein eign til greiðslu lífeyris í árslok	<u>70.700.503.404</u>	<u>17.729.146.691</u>	<u>16.884.290.396</u>	<u>13.151.210.080</u>	<u>8.116.923.588</u>	<u>14.818.932.650</u>

Efnahagsreikningur 31. desember 2017

Eignir	31.12.2017	Líf I	Líf II	Líf III	Líf IV	Samtrygging
		2017	2017	2017	2017	2017
Fjárfestingar						
Eignarhlutir í félögum og sjóðum	28.085.659.551	9.756.358.775	7.476.413.061	4.844.625.849	804.405.132	5.203.856.734
Skuldabréf	41.612.353.872	7.677.069.470	9.188.168.122	8.215.688.160	7.291.689.470	9.239.738.650
Bundnar Bankainnstæður	23.866.539	10.880.759	4.499.877	4.427.929	0	4.057.974
	<u>69.721.879.962</u>	<u>17.444.309.004</u>	<u>16.669.081.060</u>	<u>13.064.741.938</u>	<u>8.096.094.602</u>	<u>14.447.653.358</u>
Kröfur						
Kröfur á launagreiðendur	160.803.919	0	0	0	0	160.803.919
Aðrar kröfur	6.850.314	3.322.390	1.283.912	932.064	558.089	753.859
	<u>167.654.233</u>	<u>3.322.390</u>	<u>1.283.912</u>	<u>932.064</u>	<u>558.089</u>	<u>161.557.778</u>
Handbært fé	<u>1.136.299.673</u>	<u>650.789.358</u>	<u>225.194.594</u>	<u>121.780.283</u>	<u>9.642.408</u>	<u>128.893.030</u>
<i>Eignir</i>	<u>71.025.833.868</u>	<u>18.098.420.752</u>	<u>16.895.559.566</u>	<u>13.187.454.285</u>	<u>8.106.295.099</u>	<u>14.738.104.166</u>
SKULDIR						
Viðskiptaskuldir						
Viðskiptareikningur milli brauta	0	201.153.633	-59.291.853	-33.446.257	-12.557.897	-95.857.626
Aðrar skuldir	325.330.465	168.120.428	70.561.023	69.690.462	1.929.409	15.029.143
<i>Skuldir</i>	<u>325.330.465</u>	<u>369.274.061</u>	<u>11.269.170</u>	<u>36.244.205</u>	<u>-10.628.488</u>	<u>-80.828.483</u>
Hrein eign til greiðslu lifeyris alls	<u>70.700.503.403</u>	<u>17.729.146.691</u>	<u>16.884.290.396</u>	<u>13.151.210.080</u>	<u>8.116.923.587</u>	<u>14.818.932.649</u>

Yfirlit um sjóðstreymi ársins 2017

	2017	Líf I	Líf II	Líf III	Líf IV	Samtrygging
	2017	2017	2017	2017	2017	2017
Inngreiðslur						
Iðgjöld	7.323.944.096	1.535.889.422	1.490.559.474	1.417.145.541	1.317.357.435	1.562.992.224
Innborgaðar vaxtatekjur af handbæru fé og kröfum	25.153.862	-4.130.726	7.165.406	4.712.428	3.215.130	14.191.624
Aðrar inngreiðslur	241.732	7.171	0	0	234.561	0
	<u>7.349.339.690</u>	<u>1.531.765.867</u>	<u>1.497.724.880</u>	<u>1.421.857.969</u>	<u>1.320.807.126</u>	<u>1.577.183.848</u>
Útgreiðslur						
Lífeyrir	775.646.239	21.091.977	69.857.286	259.175.523	332.635.505	92.885.948
Rekstrarkostnaður	222.859.198	43.427.386	52.855.161	29.835.175	24.623.861	72.117.615
Viðskiptareikningur á milli brauta	0	-32.286.436	11.035.849	1.268.570	-1.465.576	21.447.593
Sérstök inngreiðsla inn á lán	1.258.181.474	781.835.374	280.444.899	123.893.338	72.007.863	0
Aðrar útgreiðslur	-778.747	0	-536.174	-416.663	0	174.090
	<u>2.255.908.164</u>	<u>814.068.301</u>	<u>413.657.021</u>	<u>413.755.943</u>	<u>427.801.653</u>	<u>186.625.246</u>
Nýtt ráðstöfunarfé til fjárfestinga	<u>5.093.431.526</u>	<u>717.697.566</u>	<u>1.084.067.858</u>	<u>1.008.102.026</u>	<u>893.005.473</u>	<u>1.390.558.602</u>
Fjárfestingahreyfingar						
Innborgaðar tekjur af eignarhlutum í félögum og sjóðum	1.712.068.671	355.343.185	385.621.327	300.882.007	324.430.830	345.791.322
Keyptir eignarhlutir í félögum og sjóðum	-11.536.911.458	-3.436.661.634	-3.431.733.779	-1.906.583.829	-710.000.000	-2.051.932.216
Seldir eignarhlutir í félögum og sjóðum	13.938.787.017	3.436.665.483	3.253.438.552	2.117.202.160	3.068.685.216	2.062.795.606
Afborganir höfuðstóls og vaxta skuldabréfa	1.147.400.770	314.950.803	247.094.492	206.219.893	108.887.653	270.247.929
Keypt skuldabréf	-17.271.565.255	-3.094.894.525	-2.989.765.564	-3.245.778.118	-5.145.068.807	-2.796.058.241
Seld skuldabréf	7.455.752.027	1.964.319.753	1.613.956.358	1.605.180.159	1.427.047.368	845.248.389
Ný bundin innlán	0	0	0	0	0	0
Endurgreidd bundin innlán	0	0	0	0	0	0
	<u>-4.554.468.228</u>	<u>-460.276.935</u>	<u>-921.388.614</u>	<u>-922.877.728</u>	<u>-926.017.740</u>	<u>-1.323.907.211</u>
Hækkun (Lækkun) á handbæru fé	538.963.298	257.420.631	162.679.244	85.224.298	-33.012.267	66.651.391
Gengismunur af handbæru fé	-26.757.456	-12.657.833	-10.775.469	-1.158.676	0	-2.165.478
Handbært fé í upphafi árs	624.093.832	406.026.560	73.290.819	37.714.661	42.654.675	64.407.117
Handbært fé í lok árs	<u>1.136.299.674</u>	<u>650.789.358</u>	<u>225.194.594</u>	<u>121.780.283</u>	<u>9.642.408</u>	<u>128.893.030</u>